

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Henningsen, Emanuel.; samlede og udgivne af Zakarias Nielsen ; med Illustrationer af Alfred Schmidt.

Titel | Title:

Hjemme og ude : Fortællinger og Æventyr

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kbh. : H. Hagerups Forlag, 1889

Fysiske størrelse | Physical extent:

60 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

E. Henningsen.

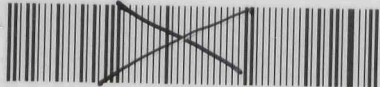
Hjemme og Ude.

1889.

57.-164.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 4°

1 1 57 0 4 00810 9

+ REX

Det Kgl. Bibliotek

130025446349

EMANUEL HENNINGSEN:

HJEMME OG UDE.

HJEMME OG UDE.

FORTÆLLINGER OG ÆVENTYR

AF

EMANUEL HENNINGSEN.

SAMLEDE OG UDGIVNE

MED ILLUSTRATIONER

AF

ZAKARIAS NIELSEN.

AF

ALFRED SCHMIDT.

KJØBENHAVN.

H. HAGERUPS FORLAG.

HOVEDKOMMISSIONÆR FOR NORGE: H. ASCHERHOUG & CO. CHRISTIANIA.

TRIERS BOGTRYKKERI (H. J. SCHOU).

HELEME OG UDE PORTFOLLINGER OG AVENTYR

EMANUEL HENNINGSEN

KANAL OG TROVNE - KUNST OG TALENT

ALFRED SCHMIDT

SAXONIA RIESEN

KIØGBRAV

H. HACHSBERG FORLAG

Udgivet af H. HACHSBERG FORLAG, KØBENHAVN

1885

HJEMME OG UDE.

FORTÆLLINGER OG ÆVENTYR

AF

EMANUEL HENNINGSEN.

SAMLEDE OG UDGIVNE MED ILLUSTRATIONER

AF

ZAKARIAS NIELSEN.

AF

ALFRED SCHMIDT.

KJØBENHAVN.

H. HAGERUPS FORLAG.

HOVEDCOMMISSIONAIR FOR NORGE: H. ASCHEHOUG & CO.

TRIERS BOGTRYKKERI (H. J. SCHOU).

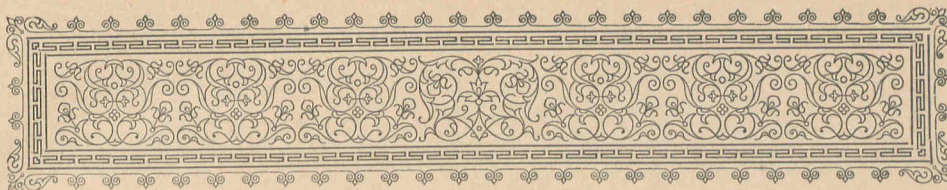

Der er vistnok kun faa danske Forfattere, der har haft Evner som *Emanuel Henningsen* til at skrive for Børn. Mulig at hans Fortællinger for de unge er den Del af hans Digtning, der bedst afspejler hans Ejendommeligheder som Forfatter; i hvert Fald er der sikkert kun én Mening om, at mange af disse smaa friske Arbejder fortjener en bedre Skæbne end at ligge hen i Blade og Tidsskrifter, der kun tages frem i Ny og Næ. Nærværende Udvalg, der udgives efter Samraad med Forfatterens Enke, tør regnes for noget af det bedste, han har skrevet; men der findes endnu mange vakre Fortællinger og Skildringer spredte i Børne- og Ugeblade, og hvis denne lille Bog finder en gunstig Modtagelse, vil den ad Aare blive efterfulgt af et nyt Bind. Hist og her har jeg efter indhentet Tilladelse foretaget nogle smaa Rettelser i Stilen, navnlig har jeg ombyttet en Del fremmede Ord med danske. At en anset Kunstner har tegnet en Række Billeder til Bogen, giver denne øget Værd. Jeg anbefaler den paa det bedste til alle Forældre, der sætter Pris paa en sund, frisk og fornøjelig Læsning for deres Børn.

Charlottenlund, i Oktober 1889.

Zakarias Nielsen.

EMANUEL HENNINGSSEN:

HJEMME OG UDE.

INDHOLD.

	Side.
Pudsig. En Lidelseshistorie	9.
Den fortryllede Prins. Et Æventyr.	17.
Under Lavinen. En Fortælling fra Schweizeralperne	26.
En fed Gaas og en gammel Rævepels	32.
Musse. Ogsaa en Lidelseshistorie	37.
Gravboen. Et Æventyr	42.
En Historie om „Anders Jyde“	51.
Æslet. En gammel, sandfærdig Historie	56.

HJEMME OG UDE.

Du tænkte vel sagtens saa mangen Gang
der inde bag Hjemmets Rude,
naar Solen skinned, og Lærkerne sang,
og Tiden faldt dig saa kedelig lang:
Hvor er der dog smukt der ude!

Hvor var det dog prægtigt at boltre sig frit
omkring der ude i Verden!
Her hjemme det gaar i det kendte Trit,
man skuer saa kort, og man ser saa lidt
af Livet og al dets Færden!

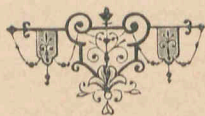
Og naar du saa' Skibene styre ud
fra Havn med smykkede Master,
mens Skytset dundrede Skud paa Skud
og bragte til Hjemmet det sidste Bud
fra de tjærede Orlogsgaster —

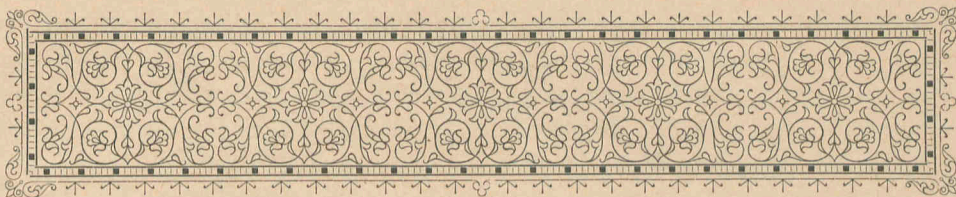
Da rejste der sig i Hjærtet tyst
en egen vemodig Længsel;
et Ønske, der drog imod fremmed Kyst
med alle dens Undere, fyldte dit Bryst,
og Hjemmet blev næsten et Fængsel.

Men fløj du saa ud fra det stængende Bur,
langt bort fra Fader og Moder,
da gik det vel snart i en anden Dur,
da længtes du efter den hjemlige Mur
og Hjemmets velsignede Goder.

Ja, ude er prægtigt, dog hjemme er bedst;
men dejligst er hjemme og ude.
Thi sadler jeg op da min vingede Hest
og fører dig med mig i Øst og i Vest,
mens hjemme du sidder bag Rude.

Og Hjemmet ta'r vi paa Rejsen med,
hvor meget der saa end iles,
det er jo i Verden vort kæreste Sted;
hvad enten Børen er mod eller med:
I Hjemmet er bedst at hviles.

PUDSIG.

EN LIDELSESHISTORIE.

» **D**m han bliver vagtsom, spørger De! Jo, ok jo, han vil blive vagtsom, saa det kan baane¹⁾ noget. Han har en Moder at tage Arv efter, ser De; hun er vagtsom, saa det kan baane noget. Ok ja!»

»Men den ser saa underlig ud i Bagkroppen,« indvendte jeg. »Hvordan er det, den gaar og slæber den efter sig?«

»Slæber den efter sig, siger De. Ok nej, det siger intet, han skønner bare, han er i By, og saa slusker han med Halen. Ja, ja, det er nu saadan at forstaa.«

»I skulde vel have lidt for den, Jens? Hvad mener I, Fyren er værd?«

»Lidt for ham, siger De. Nej, nej, Degnen skal have ham for rene bare ingen Ting; jeg vil ikke have noget for ham.«

Kort efter bød min gamle Ven og Nabo, Jens Dige, mig Farvel. Jeg fulgte ham ud til Gangdøren, hvor vi endnu talte et Par Ord med hinanden, derpaa gik han, og jeg vendte tilbage til Dagligstuen, hvor jeg traf Pudsig i

¹⁾ batte.

Færd med at »køre Skrædderens Mødding ud«, det vil sige: den sad paa Halen og skubbede sig frem med Forbenene. Under denne Idræt saa den højst snurrig og alvorlig ud, og jeg begyndte allerede den Gang saa smaat at forelske mig i den. Nu var den jo min Ejendom, og man ser dog i Reglen med ganske andre Øjne paa sit eget end paa fremmed Gods. Den var endnu kun en lille kluntet Hundehvalp paa fem, seks Uger, og det saa som sagt ud til, at der var et eller andet galt ved Bagkroppen; men det rettede sig nok med Tiden. Og sikke to klare Øjne den havde, endda med en brun Plet over hvert! Jo, Pudsig var i Grunden ikke saa ilde endda. Naar den blev stor — ja, stor vilde den nu aldrig blive — men naar den blev saa stor, som den kunde blive, saa blev den langhaaret og fik en busket Hale ligesom Moderen.

»Jeg tror min Sandten, at jeg vil koste et Messinghalsbaand til den,« tænkte jeg. »Det vil pynte paa Fyren.«

Pudsig begyndte at udstøde en pibende Lyd, medens den kradsede sig bag Øret med det ene Bagben.

»Aa, nu længes den efter Moderen,« tænkte jeg og kom i en vis rørt Stemning ved Tanken om, at den saa tidlig maatte vænne sig til at skotte sig selv. Tænk, kun 5—6 Uger gammel og allerede sendt ud i Verden for at tjene sit Brød! Lidt efter vendte jeg mig om for at se til den, men sprang i det samme op i Forskrækkelse; thi henne fra Krogen ved Stolen kom der noget mørkt langagtigt, som en Snog, langsomt glidende frem og nærmede sig til Tæppet under Bordet. Det lignede en lille bitte Flod, der baner sig Vej hen over en Slette, bugter sig til højre og venstre og søger ud til sin Moder, Havet. Jeg var ikke et Øjeblik i Tvivl om, hvad Synet havde at sige, og det var med en uhyggelig Følelse, jeg huskede paa, at Gulvet var skuret den foregaaende Dag.

»Fy, Pudsig, fy!« sagde jeg i en alvorlig, misbilligende Tone til Forbryderen, der havde lagt Hovedet paa Siden og var fordybet i Synet af den langsomt henglidende Strøm. »Hvad skal vi nu gøre?«

Jeg aabnede Døren ind til Sovekammeret og raabte: »Mette, Mette!«

»Hvad vil du Pigen, min Ven?« spurgte min Kone.

»Aa, det er bare noget, som . . . Mette . . . Mette! Mon hun er bleven døv?«

»Hun er ikke ude i Køkkenet i Øjeblikket men sig mig, hvad du vil, saa skal jeg gaa i hendes Sted.«

»Aa, det er bare noget, som . . . det kan for Resten gerne vente . . . Saa!« udbød jeg halv fortvivlet, »nu naar det Tæppet!«

»Hvad er det? Hvad naar Tæppet?« spurgte min Kone nysgerrig og skubbede mig bort fra Døren, hvor jeg lumskelig dækkede Udsigten med min Krop. Med den Lynets Fart, der er egen for Husmødre, havde hun opdaget Aarsagen til min Uro, og en klaskende Lyd oppe fra de øvre Luftlag i Stuen overtydede mig om, at hun slog Hænderne sammen over sit Hoved.

»Ja, ser du«, sagde jeg med Ryggen vendt imod hende og bladende ivrig i mine Papirer, »det var nu den gamle Jens Dige, det Skind. Han vilde saa gerne gøre os en Fornøelse ved at forære os en Hundehvalp, og da han er saadan en skikkelig . . .«

»Jens Dige, mener du maaske?« sagde min Kone i en Tone, der indeholdt et sandt Isbjærg af Kulde. »Eller er det Køteren der henne? Jeg er meget ked af, at jeg ikke kan indse det fortjenstlige i, at man byrder saadant et Dyr over paa os, især da Hunden er saa grim som Arvesynden . . . Vil du her ud, dit Udyr!« udbød hun paa en Gang halv grædende. »Tror jeg ikke, at det Dyr vil rive mig Tæppet itu!«

»rrut!« raabte jeg, besjælet af den dybeste Harmen. »Jeg skal lære dig at rive Tæpper itu!«

Og dermed ruskede jeg Pudsig dygtig i Nakken og satte den ud i Bryggerset, hvor den stod og hylede en Times Tid, saa det klang igennem Huset. Endelig tav den da igen, og jeg tænkte ved mig selv: »Naa, det lille Skind, nu ligger den sagtens i en Krog paa de haarde Stene og sukker i Drømme, som saadanne Smaastakler saa tit gør . . . Hvad i al Verden skal jeg gøre med den? Sender jeg den tilbage til Jens, bliver han fornærmet, og forærer jeg den bort, om nogen ellers vil have den, er det endnu værre . . . Det var da ogsaa et grumme uheldigt Paahit af Jens at forære mig det Dyr.«

Jeg fik dog Lyst til at se, hvorledes Fyren fandt sig i sin Skæbne; men da jeg ikke vilde have, at min Kone skulde ane, at jeg ynkedes over Stymperen, gik jeg ikke ud igennem Køkkenet, men listede mig lumskelig bag om Huset, indtil jeg kom til Bryggersdøren. Saa lydløst som en Aand aabnede jeg Døren og traadte ind i Bryggerset, hvor jeg næppe kunde se nogen Ting, eftersom jeg var blændet ved den bratte Overgang fra det stærke Sollys til Bryggersets Halvmørke. Jeg listede mig imidlertid fremad og smilede velbehagelig ved Tanken om, at min Kone nu sad inde ved sin

Symaskine og anede ingen Ting; da klang der mig paa en Gang en munter Latter i Møde, og da jeg fik gnedet mine Øine et Par Gange, saa jeg, at min Kone sad paa Bryggersbænken med Pudsig i sin Favn. Og Pudsig, den Skælm, rakte sin lille Snude op og gjorde et klodset Forsøg paa at slikke hende paa Hagen.

»Hvad ler du ad?« spurgte jeg.

»Ad dit Ansigt, du! Du saa' saa snu ud, da du kom listende, at jeg er vis paa, du troede, jeg sad inde ved Sytøjet og anede ingen Ting.«

»Netop! Men du da?«

»Jeg? Aa, du gamle Far, jeg kom til at tænke paa, at hvis nu mine stakkels Smaabørn en Gang blev sendt ud mellem fremmede . . . hvis jeg og du døde . . . og de saa maatte lide ondt og Nød . . .«

Der faldt en klar, rund Draabe ned paa Pudsigs Hoved, og hvad var der saa andet for mig at gøre end at tage min Kone om Halsen og give hende et Kys? Nu vel, det gjorde jeg naturligvis.

»Se, den er for Resten saadan et venligt lille Dyr«, sagde hun. »Jeg er vis paa, at den har lidt Sult, den arme Stakkel, for den spiste en hel Skaal fuld af Mælk og Brød . . . Ja, saaledes holder han nok af at ligge, gør han; men jeg har andre Ting at tage mig for end at være Barnepige for ham . . . naa, naa, Pudsemand, ikke bide! Nu skal han faa sin Seng redt blødt ude i Køkkenet, men i Stuerne kommer han ikke, det vil jeg sige ham . . . saadan en slem, uartig Dreng!«

»Væf!« sagde Pudsig i et Overmaal af Velvære. Saa gik Døren op, og Mette kom ind i Bryggerset og satte et saa forbavset Ansigt op som . . . ja, jeg ved ikke som hvad, for en Flodhest kan umulig se saa forbavset ud, som hun gjorde.

»Og saa sad Husbond og hans Kone«, hørte jeg hende fortælle næste Dag til Lise Koks, »inde paa Bryggersbænken . . . hihi . . . og legede med Hunden . . . det var rigtignok grinagtigt at se«.

Det fandt Lise Koks ogsaa, at det var, og hun stak i en Latter, der mindede om en rusten Kaffemølle, indtil jeg med et stak Hovedet frem og sagde: »Hem!« — »Hum!« sagde Lise og tøfled af i en saadan Fart, at hun glemte, hun havde Gigt i det venstre Ben.

Da jeg nu altsaa havde faaet en Hund, maatte jeg selvfølgelig ogsaa tænke paa dens Opdragelse. Jeg trak da Fyren frem og satte den op til en Væg, for at den kunde lære at »sidde smukt«, men dens Rygrad syntes at være fuld af løst sammenføjede Led, og i Steden for at sidde paa Bag-

benene sad den paa den nederste Halvdel af Rygraden ligesom en Lomme-kniv, der er foldet halv sammen. Tilmed var den slet ikke lærvillig, men havde sit Hoved fuldt af alskens Uartigheder, der er særegne for Lømmel-alderen. Med utrolig Møje lykkedes det mig dog at faa den saa vidt oplært, at den til sidst kunde sidde paa Gulvet eller paa en Stol med Briller paa og med en lille Pibe i Munden; men videre kunde den ikke drive det. En Opfordring til at springe over en Stok tog den som en personlig Fornærmelse, og vilde jeg have den til at bringe noget igen, stak den sin

buskede Hale ind imellem de lige saa buskede Bagben og luskede bort med et skævt Blik til sin Herre og Mester.

»Ja, det er nu ogsaa rent og bare at ødelægge Hunden,« sagde gamle Jens Dige, der, siden jeg modtog den af ham, havde begyndt at spille For-mynder for mig, hvad jeg just ikke yndede videre.

»Snak!« sagde jeg, hvorefter Jens drejede sig om paa sin Træskohæl og gik hjem, glummede til mig én Dag, lod som om han ikke saa mig to Dage og lettede igen paa Huen for mig den fjerde Dag.

Pudsig voksede imidlertid op og blev langhaaret som Moderen, men grim som en Ulykke. Og Bagkroppen var og blev sløj, Rygraden var enten ved et Spark eller ved at blive klempt i en Dør bleven halvmaaneformig, hvorfor Pudsig altid nødtes til at gaa med bøjede Bagben. Halen slæbte efter den og samlede alt muligt Snavs op, som den luntede forbi. Desuagtet begyndte Fyren at blive fordringsfuld og at vende op og ned paa det oprindelige Forhold, som vi stod i til hinanden, saa at den blev Herre og jeg dens Tjener. Mangen Nat har jeg maattet staa op af min varme Seng for at lukke den ind, naar den kom hjem efter en sildig Vandring; thi blev der ikke lukket op for den, hylede den saa rædsomt uden for Vinduerne, at der ikke kunde være Tale om at lukke et Øje.

En skøn Dag lød der hjerteskerende Hyl ude fra Haven, og da jeg ilede derud, fandt jeg den siddende fast i en sjælden lille Rosenbusk, som jeg med stor Omhu havde hygget om et helt Aar igennem. Den stod netop fuld af Blomsterknopper, og nu maatte jeg for at faa den langhaarede Kanalje reddet skære hele min dejlige Busk af og saa oven i Købet sidde en Time og høre paa dens Hyl, medens jeg pillede de tornede Grene ud af dens spegede Totter.

Næste Morgen kom min anden Nabo, Klitgaard, hen til mig, hilste mig med afmaalt Høflighed og sagde:

»Det er en grimme Hund, De har.«

»Ja, Skønhed trykker den just ikke«, svarede jeg i min Uskyldighed.

»Det vil jeg sige Dem, Hr. Petersen«, udbød Klitgaard dernæst med en af Vrede rystende Stemme, »at skal det gaa saaledes til imellem os, Hr. Petersen, saa siger jeg blot . . . siger jeg blot, saa maa jeg kal—de—Lo—ven—til—Hjælp!«

»Er de forrykt, Mand?« spurgte jeg i højeste Forbavselse. »Eller hvad mener De?«

»Deres Hund, mener jeg! Deres Hund, som bider mine . . . bider mine Lam. Det kan jeg ikke være tjent med . . . ikke være tjent med . . . Jeg kender Loven, Hr. Petersen . . . Loven! og det er mit fulde . . . faste . . . ubestemte . . . hvad jeg vilde sige . . . faste, urokelige Forsæt, at kommer han paa min Baare¹⁾ som i Dag tidlig²⁾ . . . saa—sky—der—jeg—ham . . . det staar i Loven, Hr. Petersen! der staar grandgivelig . . .«

»Aa, skyd væk!«

¹⁾ Grønjord. ²⁾ i Morges.

Dermed gik jeg, og min vrede Nabo vendte med faste Skridt som en Garder, der deltager i en Parademarch, tilbage til sit Hus.

»Aa, Pudsig, dit skændige Dyr!« mumlede jeg ærgerlig og gav den et Svip med Stokken. »Lidet drømte jeg om, at du skulde blive en Brandraket, der skulde bringe Fjendskabet til at blusse op i mine Naboers Hjærter. Gid Klitgaard vilde skyde dig med sin gamle Muskedonner!«

Dette Ønske gjorde ikke mindste Indtryk paa Pudsig; tvært imod gik den ganske rolig ind i Dagligstuen, rev Bordtæppet ned og fik derved fat paa adskillige Alen fine Kniplinger, som den snart fik revet i Stumper og Stykker. Efter denne Færd fik Pudsig for første Gang i sit Liv Prygl, og borte var den for den øvrige Tid af Dagen.

Næppe gryede Morgenen, før Mette kom ind og meldte, at Klitgaard havde forespurgt, om jeg vilde sende Bud efter Pudsig og give saa og saa meget i Optagelsespenge, for han havde taget den op.

»Lad ham beholde den«, sagde min Kone, som ikke kunde glemme Kniplingerne.

Men det syntes jeg dog ikke om, og hun heller ikke, naar alt kom til alt; jeg betalte altsaa Bøden, og Pudsig kom tilbage uden mindste Spor af Anger.

Nu hændte det sig en Dag, at jeg kom ind i Stalden og hørte det pippe og pippe i det uendelige der inde. Jeg lettede da Skrukken ¹⁾ op fra Reden og kiggede ned i den. Der var rigtignok ikke en Kylling at se, men Æggene pippede og pippede; jeg ind og fortalte Nyheden.

»Det var dejligt«, sagde min Kone, saa kan vi faa tidlige Kyllinger til Steg; men nogle af dem skal da lægges til«.

Det varede ikke længe, før det ene Æg revnede efter det andet, og tolv Kyllinger myldrede frem. Efter et Par Dages Forløb fulgte de nok saa rask med Hønen; men saa begyndte ogsaa Uheldet at indfinde sig. En fandtes død tæt ved Reden, en anden henne ved Døren — almindelig Sorg, en enøjet Høne mistænkes som Morderske. Om Eftermiddagen findes to Kyllinger liggende døde i Havegrøften — den enøjede Høne har ligget paa Rede og kan altsaa ikke have øvet Gerningen, Katten paadrager sig Mistanke ved at vrage en Mus — festlig Jordefærd i Haven. Om Aftenen træffes Pudsig liggende inde ved Siden af Hønsereden med logrende Hale — almindelig Rørelse over Pudsigs Hengivenhed for de smaa: »Se, hvor han er glad for dem, aa!«

¹⁾ Kyllingehønen.

Næste Morgen kommer det Rædslens Budskab: tre Kyllinger er sporløst forsvundne! Der anstilles Gisninger, om Høgen muligvis skulde have været paa Spil, Kattens Uskyldighed er godtgjort ved dens Nærværelse anden Steds, medens Kyllingerne forsvandt, hele Huset betaget af Sorg, der hos Husfaderen stiger til ubillig Gnavenhed, da Pigen ved Middagstid melder, at nu er der kun to Kyllinger tilbage af hele Flokken; alle de andre er forsvundne.

»Hvor mange af de tiloversblevne vil du lægge til?« spørger Husfaderen sin Kone med skummel Vittighed.

»Alle mine dejlige Kyllinger!« svarer hun uden at agte paa Spørgsmaalet. »Hvor er det dog ikke ogsaa kedeligt!«

»Nu render Pudsig med den ene Kylling!« raabte Mette forskrækket ude i Køkkenet.

»Pudsig!«

Et Lys gaar op for hele Huset — Pudsig! Ovre paa Klitgaards Mark æder den Kyllingen og slikker sig om Munden, hvorefter den med største Frækhed traver hjem og gribes i Nakken af den vrede Husfader. Det forundes den at lugte til den sidste Kylling, efter hvilken Hjærtstyrkning den faar sin velfortjente Straf. Des værre er Straffen kommen for sent; der er jo nu kun en eneste Kylling tilbage. Heldigvis lader det til at være en Hanekylling, og hvis saa er, skal den lægges til, da den gamle Hane synes at gaa i Barndom.

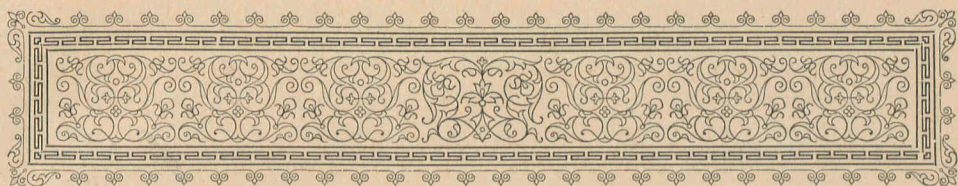
Men hvad skal jeg gøre med min Plageaand, Pudsig? At lade den dræbe, har jeg ikke Hjærte til, og intet Menneske vil have den til Foræring. Jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre med den; men ét ved jeg, og det er, at min Lidelseshistorie endnu langt fra er til Ende!

Netop som jeg sluttede disse Linjer, kom Pigen ind med et stort Grin paa sit Ansigt: »Ja, no æ da den sihst Kylling henn', faa no rendt' Puds' med ham aas!« ¹⁾

Der fløj den Hane!

¹⁾ Ja, nu er da den sidste Kylling borte, for nu rendte Pudsig ogsaa med den.

DEN FORTRYLLEDE PRINS.

ET ÆVENTYR.

I et dejligt Land, der ligger mellem Ungarn og Kina, levede der en Gang for mange Aar siden en Konge og en Dronning, og de havde en lille Prins. Det var en yndig Prins med blaa Øjne og gult Haar, der hang i silkebløde Lokker ned om hans Skuldre, og der var ingen Ting i Verden, Kongen og Dronningen holdt saa meget af som af ham. Alle andre Mennesker elskede ham ogsaa saare højt, og naar de bare havde set et Glimt af ham, saa gik de hjem og sagde til deres Kone — hvis de da ellers havde en Kone —: »Nu har jeg set vor yndige Prins; nu bryder jeg mig ikke om at se mere i Verden, han er dejlig!« Og Røgterdrengen sad oppe paa Højen dybt inde i Skoven og blæste paa Tværfløjte, og hver Tone, der lokkedes ud af Fløjten, sang Prinsens Lov og Pris:

»Dejlig er Skoven ved Midsommertid,
dejlig er Engen i Vaaren saa blid,
dejlig er Himlen, den hvælvede blaa,
med alle de glimrende Stjærner paa,
dejligt er Livet — det kan nok hænd's,
dejligst er dog den lille Prins!«

Og saa sprang Røgterdrengen ned ad Højen paa sine bare Ben og hen paa en anben Plads i Skoven, hvor han vogtede Kongens Køer. Oppe i Køkkenet paa Kongens Slot stod den lille Bryggerspige bag Døren og tittede ind gennem Dørsprækken, og hendes Øjne lyste som to Stjærner, medens hun saa ind i Sovekamret, hvor den lille Prins legede Soldat med en lille Sabel, der var saa blank som det pureste Sølv, men den var rigtignok ogsaa af Sølv. »Aa, hvor han er dejlig!« hviskede den lille Bryggerspige. »Hvor han er dejlig!« At hun selv var dejlig, tænkte hun og de andre slet ikke paa, hun var jo kun Bryggerspige, og det er temmelig ligegyldigt, om en Bryggerspige er dejlig eller ikke; med en Prins er det en hel anden Sag.

Men Kammerjomfruen paa Slottet sukkede og græd salte Taarer over den lille Prins. Den lille Prins var ingen god Prins, den lille Prins vilde ikke vaskes.

»Aa, lille, søde Prins«, sagde Kammerjomfruen, »kom nu og bliv vasket, saa er du saa god og rar. Blot en lille 'mule«.

Det skulde nu være saa overmaade kærligt at sige »en lille 'mule« i Steden for »en lille Smule«; men Prinsen vilde ikke lade sig røre, han løb med en sort Næse inde i Sovekamret og skreg, at Kammerjomfruen vilde myrde ham, og gav saa et Brøl fra sig, saa at Lænkehunden nede i Slots-
gaarden sank i Knæ af Skræk, skønt den sad ned.

Dronningen styrtede forfærdet ind ad Døren, saa lang hun var, og Kongen kom straks bagefter i Regnkappe og Træsko, for han havde været nede i Hestestalden, og det regnede slemt den Dag.

»Hvad er det, min kære Prins?« raabte Dronningen og tog ham paa sit Skød, hvorefter hun tørrede Taarerne af hans Øjne med sit Forklæde.

»Det er den slemme Kammerjomfru, der vil myrde mig med et vaadt Haandklæde«, skreg Prinsen og sparkede ud med Benene.

»Myrde dig!« udbrød Dronningen med Rædsel. »Hører du det, Majestæt, Kammerjomfruen vilde myrde vor Prins med et vaadt Haandklæde!«

»Skrækkeligt!« sagde Kongen. »Det er Højforræderi, det skal straffes!«

Saa kaldte han paa to Karle og bød dem at gribe Kammerjomfruen og kaste hende dybt ned i Slottets Kælder, hvor der aldrig skinnede Sol eller Maane, og hvor der kun boede nogle gamle Skruptudser med gule Øjne. Her sad hun i mange Tider og gøs af Angest og Kulde i Mørket.

Nu var der den Gang en mægtig Fe i Landet, en, som undertiden morede sig med at bygge Slotte og Byer højt oppe i Luften, hvor intet

Menneske kan komme, ikke en Gang med Luftballon. Hun lever endnu den Dag i Dag og hedder Fata Morgana. Hun fik Lyst til at gøre nærmere Bekendtskab med den lille Prins, som hun havde hørt saa megen Tale om, og da Kongen lod kundgøre i alle Landets Blade, at han søgte sig en ny Kammerjomfru, fordi den forrige havde villet myrde den lille Prins med et vaadt Haandklæde, saa paatog Feen sig Skikkelse af en Kommerjomfru og tilbød sin Tjeneste paa Slottet, hvor hun straks blev antaget og fik tre Mark i Fæstepenge.

»Jeg er ikke saa gnien af mig, naar det angaar Prinsen«, sagde Kongen.

Feen syntes straks rigtig godt om den lille Prins; men den lille Prins var ingen god Prins, han vilde ikke vaskes, han vilde gaa med en sort Næse hele Dagen, og det var dog alt for galt.

»Hent mig Vandfadet«, sagde Feen til den lille Bryggerspige.

»Nej, nej«, skreg den lille Prins og stampede i Gulvet, »jeg vil ikke!«

Og saa tog han sin Sabel og slog den lille Pige i Hovedet, saa hun maatte græde bitterlig.

»Du er en ond lille Prins«, sagde Feen alvorlig, »du vil da vel ikke være saadan en Gris at gaa med en sort Næse!«

»Jeg vil ikke vaskes«, gentog Prinsen, »jeg vil faa dig ned i Kælderen hos den anden Kammerjomfru; saa kan du have det saa godt!«

Derpaa satte han i med at raabe og skrige, saa Kongen og Dronningen igen kom styrtende ind, saa lange de var.

»Hun vil ogsaa myrde mig«, skreg Prinsen og pegede paa Feen.

»Sagde jeg det ikke nok, Majestæt!« raabte Dronningen skrækslagen.

»Det er en Sammensværgelse! Man vil myrde vor Prins!«

»Det er en Sammensværgelse«, sagde Kongen, »det skal straffes!«

Saa kaldte han igen paa to Svende og bød dem at gribe Kammerjomfruen. Men i samme Øjeblik svang Feen sin Tryllestav i Luften, hun og den lille Prins var paa en Gang borte, og en lille hvid Gris med en sort Plet paa Trynen løb gryntende om i Værelset. Det var Prinsen med den sorte Næse; Feen havde omskabt ham til en Gris.

»Hvor blev hun af!« raabte Dronningen. »Uf, hvad er det dog for et græseligt Dyr, som løber der henne?«

»Det er en Sammensværgelse«, sagde Kongen. »Dyret er aabenbart en Gris! Jag den ud og sørg for, at den kommer ind i sin Sti«.

»Det er jo mig, det er jo mig«, hylede Prinsen og søgte at krybe ind

»Feen havde omskabt Prinsen til en Gris«.

under Sengen for at undgaa Folkenes Lanser; men det lød for deres Øren, som om han sagde: »Øf, øf, o—i«, saadan som Grise plejer at sige. Til sidst fik en af Svendene fat i Prinsens ene Bagben, og saa maatte han af Sted, enten han vilde eller ej.

»Uh, din lede Tamp!« sagde Svenden pustende og kneb Prinsen i Øret, da han gik over Gaarden hen imod Svinestien. »Jeg skal lære dig at krybe op under Sengen!«

Saa kneb han ham igen, og Prinsen skreg og raabte:

»Jeg siger det til Mor! Jeg siger det til Far!«

Men det forstod Svenden ikke, for Prinsen var jo bleven til en Gris og skreg som en Gris, og en Gris er ikke altid saa nem at forstaa.

Saa blev han puttet ind i Stien til de andre Grise. Henne i Krogen, hvor Madtruget havde sin Plads, stod der en gammel So og gryntede:

»Aa—es, Aa—es, Aa—es Jy—e!« Den troede nemlig, at det var Røgteren, der kom, og han hed Anders Jyde; men det var jo ikke ham, det var Folkene med Prinsen, som var bleven til en Gris.

Oppe paa Slottet sad imidlertid Kongen og Dronningen og saa paa hinanden og græd deres modige Taarer; thi Prinsen var forsvunden, og ingen vidste, hvor han var bleven af.

»Det er en Sammensværgelse«, sagde Kongen og ruskede sig fortvivlet i Skægget. »Aldrig faar vi vor lille Prins tilbage«.

»O, min søde, dejlige Prins!« jamrede Dronningen. »Han var saa god, saa god, og nu er han . . . borte!«

Saa sendte de Bud ud over hele Landet for at opsøge den dejlige Prins; men Sendebudene vendte alle tilbage med uforrettet Sag. Ingen havde set ham, ingen vidste noget om ham. Alle Indbyggerne i Landet skar tre Huller i deres Kornsække, et for oven og et ved hver Side. Gennem det øverste Hul stak de Hovedet, gennem Sidehullerne stak de Armene, Haaret pudrede de med Aske, hele Landet gik i Sæk og Aske. Men oppe paa Slottet sad Kongen og Dronningen og saa paa hinanden og græd stride Taarer. Det var uhyre drøveligt.

Imidlertid levede den lille Griseprins nede i Svinestien og havde det slet ikke godt. Den gamle So, som var Oldemor til alle de andre Grise, kunde ikke lide ham, og det nyttede ikke, hvor meget han raabte og skreg, at han var Kongens Søn, ingen af de andre Grise vilde tro den Historie, og den gamle So grinede, saa hun rystede: »Hø—hø—hø—hø!« hvorefter hun gik hen til Madtruget og gryntede: »Aa—es, Aa—es, Aa—es Jy—e!« Hun

vilde sagtens fortælle Røgteren, hvilken lille Løgnhals der var kommen ind i Stien. Prinsen var meget ulykkelig, thi de andre Grise, som var større og stærkere end han, puffede til ham, nappede ham i Halen, drillede ham og lo ad ham. Han, som var vant til at ligge og sove i en lille, yndig Seng med Silketæpper, maatte nu sove paa smudsigt Straa og i Steden for fine Retter nøjes med samme ildesmagende Kost, som de andre Grise fik. Han blev saa tynd af Sult og Sorg, at han næsten ikke længer kunde kaste Skygge, selv naar Solen skinnede allerklarest, og alt imens gik hans snavsede Kammerater omkring og drillede ham, nappede ham i Halen og gryntede »Hø—hø—hø! Griseprins — Stodderprins! Hø—hø—hø—hø! Aa—es, Aa—es, Aa—es Jyl!»

Saa kom Anders Jyde, og alle fortalte de ham Historien om Løgnhalsen, der vilde være Prins; men Røgteren forstod des værre ikke Grise-maalet. Prinsen trykkede sig sørgmodig op i en Krog af Stien; der laa han og krøb sammen og ønskede, at han maatte dø.

En Dag klang der en mild og venlig Stemme inde i Stien, og Prinsen aabnede mat Øjnene for at se, hvo det var, der taledede. Det var den lille Bryggerspige, som han havde slaaet i Hovedet med sin Sabel, og hun saa medlidende paa Prinsen.

»Du stakkels lille Gris«, sagde hun og tog ham op paa sine Arme, »du har det nok slet ikke godt her inde. Jeg vil tage dig hen i det lille Rum i Laden, der kan du have det lidt bedre end her«.

»Saa bar hun ham hen i Laden og redte ham en lille Seng af duftende Hø, derpaa hentede hun en Skaal nymalket Mælk, som hun lod ham drikke, og Prinsen syntes, at han aldrig i sit Liv havde smagt noget saa dejligt før; han var jo nu bleven vant til simpel Kost.

»Tak, Tak, du lille Bryggerspige«, sagde han og saa taknemmelig paa hende, »det skal jeg aldrig glemme dig af«.

Men Pigen hørte kun, at han sagde: »Øf, øf«, og det forstod hun slet ikke. Siden den Dag kom den lille Pige ofte ned i Laden hos Prinsen, og hver Gang havde hun sød Mælk med til ham, og hun fortalte ham om den dejlige Prins, der med et var forsvunden, og om hvorledes hun for at finde ham havde paa sine bare Ben løbet igennem den store Skov, hvor Gravsoen — et skrækeligt Udyr — boede i et underjordisk Slot. »O, jeg holdt saa meget af den dejlige lille Prins«, sagde hun bedrøvet. Hun troede vel ikke, at Prinsen kunde forstaa hende, for han var jo en Gris, men hun havde nu ingen anden at betro sig til.

Saa gik der mange Tider, og Griseprinsen voksede og blev stor og fed. Da sendte Feen, som havde omskabt ham, en Dag en af sine Tjenere hen til Kongens Slot, hvor han bad om at faa Kongen i Tale. Men baade Kongen og Dronningen var blevne saa forfærdede ved den lille Prins's Forsvinden, at de aldrig mere turde tale med fremmede Mennesker af Frygt for Forræderi.

»Det er en Sammensværgelse«, sagde Dronningen, »den fremmede er maaske hemmelig væbnet med Kanoner og vil skyde dig«.

»Kanoner tror jeg ikke, han har«, svarede Kongen, »men maaske han har Lommen fuld af Granater. Dog vil jeg vove at tale med ham, da han siger, at det er af Vigtighed; men han maa kun sige et eneste Ord, og det skal han hviske. To Mænd skal staa bag mig med deres Lanser og stikke ham ihjel, hvis de mærker, at det er en Sammensværgelse«.

Saaledes blev det. Tjeneren gik ærbødig hen til Kongen, der var gaaet ud i Forhallen, bøjede sig for ham og hviskede sagte:

»Svinesteg!«

»Svinesteg?« gentog Kongen tankefuld og strøg sig om Skægget. Derpaa vendte han sig om imod Tjeneren; men han var forsvunden.

»Svinesteg?« sagde Kongen igen og blev mere tankefuld. »Ja, sandelig, det er længe, siden Dronningen og jeg har faaet Svinemad. Vi vil slagte en Gris, sandelig vil vi saa! Send Bud ned til Anders Jyde, at han øjeblikkelig slagter en Gris; Dronningen og jeg vil have Flæskesteg«.

Den ene Karl løb straks ned til Røgteren og meddelte ham Kongens Bud.

»Ja, det er godt nok«, svarede Anders Jyde ærgerlig, »men jeg har ingen fed Gris for Øjeblikket. Kongen maa værs'god sige til i Tide!«

»Ja, men han vil kave Svinesteg«, sagde Karlen bestemt.

»Lige meget«, raabte Anders Jyde vredt, »men saa faar han slagte en af jer doyne Karle, for I er da fede nok«.

»Bryggerspigen har jo en dejlig Gris«, sagde Karlen forsonlig; thi han var en stor Elsker af Svinesteg. »Tag den«.

»Du har Ret« svarede Anders Jyde, »den huskede jeg slet ikke paa. Ja, saa skal Kongen faa Svinesteg«.

Dermed gik han over Gaarden hen imod Ladebygningen, og alle Grisene henne i Stien raabte paa ham: »Aa—es, Aa—es, Aa—es Jy—e!« De vidste ikke, hvor nær Kniven havde været ved deres Halse.

»Aa, hvor græd og bad, den lille Bryggerspige, da hun hørte, at hendes

Gris skulde slagtes. Hun vred sine Hænder, saa alle Fingrene knagede, og Taarerne løb i Strømme ned ad hendes Kinder. »O, lad ham dog leve«, jamrede hun, »han er saa venlig og god!«

Men det hjalp ikke, og til sidst løb hun op i Køkkenet og krøb om bag Døren, hvor hun puttede Fingrene i sine Øren, for at hun ikke skulde høre dens Skrig, naar den blev slagtet. Dog, Prinsen skreg ikke, han havde opgivet alt Haab om Livet og tænkte kun med Sorg paa, at han selv var Skyld i sin Ulykke.

»O, gid dog denne Kammerjomfru blot var kommen op fra den fæle Kælder«, sukkede han. »O, hvor var jeg ond! Hvor var jeg dog ond!«

Saa blev han lagt op paa Slagterbænken af Mændene, der skulde slagte ham. Da han saa, hvorledes den skarpe Kniv blinkede over hans Hoved, lukkede han sine Øjne. Men i samme Nu følte han, hvorledes det knagede og bragede i hans Krop, Mændene udstødte et Skrig, han aabnede igjen Øjnene og saa — at han var bleven til den lille yndige Prins, han før havde været.

En af Mændene tog ham paa sine Arme og løb sporenstregs op til Kongen og Dronningen, der begge straks faldt i Daanelse af Glæde. Men de kom snart til sig selv igen, og nu var alt Jubel og Lykke. Kongen gik selv hen til Skabet, hvor Brændevinsflasken stod og skænkede Manden en vældig Snaps dansk Kornbrændevin, derpaa raabte han:

»I Dag skal her være Folkefest paa Slottet for alt Folket, og i Aften skal der være Bal og Fyrværkeri!«

»Lad der blive det«, sagde den lille Prins fornøjet, »men allerførst maa jeg ned i Kælderen«.

Saa gik han og Dronningen og Kongen og Svendene og alle andre, som havde Lyst, ned i Kælderen, hvor Kammerjomfruen sad. Hun troede, at nu skulde hun dø, men Prinsen kastede sig om hendes Hals og kyssede hende. Derpaa tilstod han, hvor ond han havde været mod hende, og bad hende mange Gange om Forladelse; nu maatte hun gerne vaske ham. Saa gik de alle glade tilbage til Salen og Kammerjomfruen med.

Da sagde Prinsen: »Nu man jeg ud i Køkkenet«.

Saa gik han og Dronningen og Kongen og Svendene og alle andre, som havde Lyst, ud i Køkkenet, hvor den lille Bryggerspige sad bag Døren med Fingrene i Ørerne og græd. Da faldt Prinsen ogsaa hende om Halsen og kyssede hende. Derefter tilstod han ligeledes, hvor ond han havde været imod hende, og hvor god hun havde været mod ham, da han var bleven omskabt til en Gris. Og alle undrede sig saare.

Men Prinsen raabte: »Hun skal være Prinsesse, hun skal være min Legesøster, og naar jeg bliver stor, skal hun være min Kone!«

»Det skal hun«, sagde Kongen og Dronningen, medens de græd af Glæde, »det er ikke mere end billigt«.

Saa blev den lille Bryggerspige Prinsesse, og hun saa saa køn ud i den dejlige fine Kjole, hun fik paa, at alle Hoffolkene maatte holde sig med Haanden paa Næse og Mund for ikke at tabe begge af Forbavselse.

Om Aftenen var Slottet festlig oplyst, Musikken klang, og de glimrende Raketter suste højt op i Luften med en lang Ildhale efter sig. Men nede i Haven stod Prinsen og havde slynget sin Arm om Prinsessen. Hvad han sagde til hende, ved jeg ikke, men hendes Aasyn straaled af Lykke, og Prinsen saa lige saa lykkelig ud som hun.

Siden den Dag var der ingen bedre Prins til i Verden. Folket jublede ham og Prinsessen i Møde, hvor de kom hen, og da den gamle Konge blev saa affældig, at han ikke længere havde Kræfter nok til at bære den tunge Guldkrone paa Hovedet, saa satte han den paa Prinsens og gik selv paa Aftægt med Dronningen, der ogsaa var bleven gammel og skrøbelig. De oplevede dog at se, hvor lykkelig Prinsen og Prinsessen var, og paa deres Bryllup, ved hvilken Lejlighed Feen Fata Morgana ogsaa var til Stede, forsøgte de to gamle ærværdige Ægtefolk endnu en Gang at danse »den gamle Vals« med hinanden, hvilket ogsaa lykkedes dem, til Hoffets store Undren og Glæde.

UNDER LAVINEN.

EN FORTÆLLING FRA SCHWEIZERALPERNE.

Nede i en Dal i Egnen om St. Gotthard ligger der en lille Landsby ved Navn Liebenthal. Rundt om Dalen hæver der sig vældige Bjærgmasser, hvis højeste Toppe stadig er dækkede med Sne og Is, og ved Vintertid hører man ofte i Byen den dumpe Genlyd af nedstyrtende Lavinier, uhyre Snemasser, der ruller ned ad Bjærgene, rivende alt med sig, som de møder paa deres Vej. Byen er imidlertid saaledes liggende, at dens Indbyggere ikke har nødig at ængstes for, at Sneen skal gøre dem Skade.

Ved den ene Ende af Dalen, hvor det store Adlerstejn hæver sin snedækte Top over Skyen, laa der i gamle Dage et ensomt lille Hus umiddelbart op til Bjærgets Fod. Her boede en gammel Urtesamler, som hed Nikodemus, med sin Datter Marie og sin lille Sønnesøn Martin. Han var i en vid Omkreds navnkundig for sit nøje Kendskab til de Lægedomsurter, der vokser paa Bjærgene, og han var tillige almindelig afholdt paa Grund af sit fromme og milde Sind.

Det var en Aften ved Nyaarstid, at den lille Familie sad samlet inde i Stuen. Solen var gaaet ned, men endnu glødede de højeste Alpetoppe med

et svagt Rosenskær, medens deres mørke Skygger strakte sig milevidt ind over de lavere Egne. Fra Landsbyen lød Aftenklokkens Toner klart og højtidelig hen over Dalen, ellers var alt stille.

Marie havde flere Gange set urolig ud ad Vinduet, som om hun ventede efter nogen.

»Er det ikke underligt, at Andreas endnu ikke er kommen?« sagde hun endelig.

»Aa, han sidder vist i Kroen og drikker et Glas Vin med de andre Karle«, mente Faderen. »Han har jo arbejdet strængt hele Dagen for at faa de stakkels Mennesker, som blev begravne af Lavinen, bragt frem for Dagens Lys«.

»Nej, det gør han visselig ikke«, sagde Marie. »Han har ikke glemt, at det i Dag er vor Forlovelsesdag. Jeg tror, jeg vil gaa ham i Møde«.

Medens hun bandt et Tørklæde om sig, stod Martin og saa op til Adlerstejn, over hvis Klipperand en mægtig Snemasse bøjede sig truende ud over Dalen.

»Bjærgets Top hælder saa underlig ud ad, Bedstefader«, sagde han.

»Det er intet godt Tegn«, svarede den gamle; »dog vi vil haabe, der ikke er Fare for os. Gud styrer ogsaa Lavinens Fald«.

Marie var imidlertid bleven færdig med sin Paaklædning, og efter at have budt Farvel skyndte hun sig ad Stien hen imod Landsbyen. Kirkeklokkens Toner var forstummede, Skyggen, der trak sig hen over Dalen, var bleven mørkere, og oppe paa Adlerstejns Top hang Snemasserne i truende Tavshed ud over Dalen. Hun var endnu næppe naaet Halvvejen til Landsbyen, da hun fik Øje paa Andreas, der kom gaaende hen imod hende. Han havde et blodplettet Bind om Hovedet, og hans Gang var ikke fast og sikker, som den plejede at være.

»Er du kommen til Skade?« spurgte Marie ængstelig.

»Nej, det har ikke noget at sige«, svarede Andreas. »Jeg har kun faaet en lille Skramme, da jeg hentede Pilas op fra en Kløft, den var styrtet ned i. Tænk dig, Marie, den prægtige Hund har i Dag af Sneen opgravet tre forulykkede Vandrere; men da den bragte den sidste frem for Dagens Lys, styrtede den selv ned i en Kløft, hvor den vilde være omkommen, hvis jeg ikke havde hentet den op«.

»Men hvor er den da nu?«

»Jeg lod den blive i Kroen, da den var bleven temmelig forslaaet ...

Du skal ikke se saa ængstelig paa mig, Marie; mine Skrammer har intet at sige. Jeg er kun dygtig træet af Arbejdet i Dag«.

De vandrede hen imod Huset. Da de kom til Foden af Bjærget, blev Andreas paa en Gang staaende og saa i Vejret.

»Bjærget ser ikke godt ud«, sagde han. »Jeg vilde ønske, vi kunde faa din Fader til at flytte til Liebenthal«.

»Ja, gid han vilde; men jeg er ræd for, at vi ikke kan faa ham til det.«

Kort efter traadte de ind i Huset, og Andreas gik straks hen til Vinduet for endnu en Gang at kaste et Blik op til Bjærgets Top.

»Tror I ikke, Fader, at det var bedre, I flyttede til Landsbyen i nogle Dage?« spurgte han. »Bjærget ser ud, som om det vilde sende os en Lavine paa Halsen.«

»Det har vi ikke nødig at være angst for«, svarede Nikodemus. »Endnu har aldrig nogen Lavine rørt Husets Mønning. Kommer der en, ruller den langt ud over Huset«.

»Men Bjærget har aldrig set saa truende ud før«, indvendte Andreas.

»Det har det ikke«, sagde Marie. »Andreas har Ret, Fader; vi burde vist alle flytte til Byen, til Faren er ovre«.

Men den gamle vilde ikke høre noget derom. Han sendte Martin ind i det andet Værelse efter en af de Flasker, som stod paa en Hylde der inde, og lavede en velsmagende Drik, hvis Vellugt fyldte Stuen, og medens de nød den og taledes med hverandre, glemte de deres Uro.

Paa en Gang fo'r Marie sammen ved Lyden af en fjærn, tordenlignende Larm inde mellem Bjærgene.

»Hvad var det?« udbrød hun forskrækket.

»En Lavine et Par Mil herfra«, svarede Andreas.

Han gik udenfor og saa i Vejret. Himlen var lys og oversaaet med blinkende Stjærner; det var saa stille rundt om, at man kunde have hørt den mindste Lyd; men oppe paa Adlerstejn hang Snemasserne mere truende end nogen Sinde ud over Dalen. Han skyndte sig igen tilbage til Stuen.

»Vi maa flygte, kære Fader«, sagde han indtrængende. »Sneen har bøjet sig længere ud, og vi kan hvert Øjeblik vente dens Fald«.

»Saa er det for sildig at fly«, svarede den gamle rolig. »Genlyden af vore Skridt er nok til at faa Lavinen til at styrte. Slaa jer til Ro, Børn, vi staar jo alle i Guds Haand«.

Atter rullede den tordnende Genlyd af en styrtende Lavine igennem

Dalen, denne Gang nærmere end før. De unge sprang op med blege Ansigter; men Oldingen blev siddende rolig i sin Lænestol og søgte at dæmpe deres Frygt med den Forsikring, at endnu havde Sneen paa Adlerstejn aldrig gjort Huset nogen Skade; enhver Lavine, der var kommen fra Bjærget, var stedse rullet bort over dets Tag.

»Og saaledes vil det med Guds Hjælp ogsaa gaa denne Gang, hvis Sneen styrter ned i Dalen«, sluttede han.

Men saaledes gik det ikke; thi kort efter lød der et tordnende Bulder over deres Hoveder, Huset rystede og knagede, Lampen faldt om og sluktes, og Marie og Martin segnede om paa Gulvet, halvt bedøvede af det voldsomme Stød, der fremkom ved, at den truende Lavine var styrtet ned fra Bjærget og havde dækket Huset.

»Vi er begravede under Lavinien!« raabte Andreas forfærdet.

»Gud er ikke begravet med os, min Søn«, svarede den gamle. »Han mægter at føre os frem til Dagens Lys. Maaske kan vi endog selv grave os ud; i hvert Fald vil Folkene fra Landsbyen komme os til Hjælp«.

Andreas skyndte sig at tænde Lampen og udslukke Arne-Ilden, som fyldte Huset med Røg, da denne ikke længer kunde trække op af den tilstoppede Skorsten. Han gik derefter hen til Døren og søgte at aabne den; men da den kun kunde aabnes ud ad, var alle Forsøg i den Henseende forgæves.

»Vi maa bryde et Hul paa Muren«, sagde han. »Gennem Døren kommer vi ikke ud«.

Efter at de havde styrket sig ved et Par Timers Søvn, tog de fat paa Arbejdet, og det lykkedes ogsaa Andreas at grave en temmelig lang Gang ind gennem Sneen. Uret viste ham, at det igen var blevet Aften, og udmattet maatte han lægge sig til Hvile. Dag og Nat svandt bort, uden at de mærkede nogen Forskel, og kun ved nøje at lægge Mærke til Urets Gang kunde de holde Regnskab med Tiden. Den tredje Dag begyndte Oljen at slippe op, og Lampen truede med at udslukkes. Af Levnedsmidler var der kun lidt tilbage, og de stakkels Mennesker holdt paa at tabe Modet; kun den gamle Fader var endnu trøstig og tillidsfuld. Andreas arbejdede af al Magt; men hvor ofte han end lyttede efter, om ikke en Lyd fra Yderverdenen skulde trænge ned til dem og bebude, at Frelsen var nær, saa hørte han dog intet.

Den fjerde og femte Dag kom og svandt; men nede i Huset var der

nu mørkt som i en Grav; Lampen var udbrændt, og Fødemidlerne fortærede til den sidste Brødkrumme.

Da Andreas den sjette Dag mat og kraftesløs rejste sig fra Lejet, var der død stille i Huset, selv Urets Tikken var forstummet; ingen havde tænkt paa at trække det op. Fortvivlet vaklede han ind i Snegangen for endnu en Gang at lytte efter, om intet Tegn til Hjælp ude fra skulde lade sig høre.

Det lykkedes ham at naa hen til Enden af Gangen; men her forlod Kræfterne ham, og han segnede halv sansesløs om i Sneen. Da syntes det ham med et, at han hørte Glammet af en Hund. Han satte sig oprejst og lyttede, og atter lød det dæmpede Hundeglam ned til ham, og det forekom ham, at han kunde kende, at det var Pilas, der gøede. Han følte sine Kræfter vende tilbage; thi han vidste, at Hunden ikke vilde opgive sin Søgen, og han fattede igen Haab og Mod. Rask ilede han tilbage til Hytten og bragte sine Lidelsesfæller den glade Efterretning, der ogsaa vækkede dem af den sløve Ufølsomhed, som de var hensunkne i, og alle skyndte sig nu ind i Gangen.

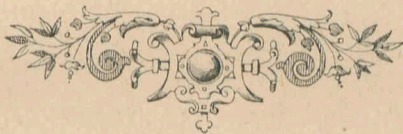
Atter trængte Lyden af Hundeglammet sig ned til dem og fyldte dem alle med Glæde. De hørte nu tillige en dæmpet Larm af Stemmer. Andreas raabte saa højt, han kunde, for at lede de søgende paa Sporet; men hans Røst lod ikke til at være trængt igjennem Snedækket. Da hørte de med et en Knurren nær ved Gangen og en Skrabben som af en Hund, der arbejdede sig igennem Sneen.

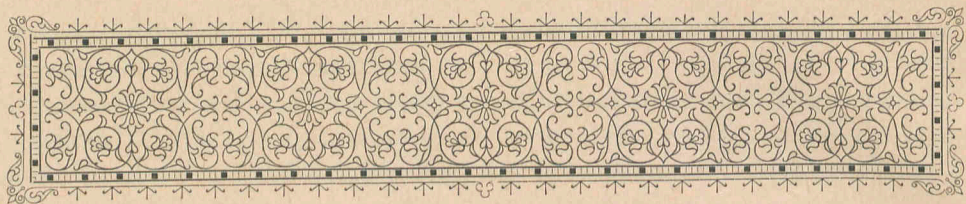
»Pilas! Pilas!« raabte Andreas.

Et Hyl af Glæde svarede ham, og kort efter kom Hunden frem gennem Sneen. Den var ude af sig selv af Glæde, sprang op ad Andreas, peb og gøede og fo'r derefter bort igen samme Vej, den var kommen.

Grædende af Glæde omfavnede de hverandre; nu vidste de jo, at Hjælpen var nær. De hørte ogsaa straks igen Hundens glade Bjæffen, medens den ledede Folkene fra Landsbyen paa rette Spor. Snart var Snemuren, der skilte dem fra deres Redningsmænd, kun nogle faa Fod tyk; opmuntrende Tilraab klang ned til dem, og da det sidste Spademaal aabnede Gangen og lod Dagslyset falde ind til dem, brød de brave Landsbyfolk ud i et jublende Frydeskrig. De havde lige siden Lavinens Fald arbejdet Dag og Nat for at udgrave Staklerne; men alle deres Anstrængelser vilde ikke have nyttet noget, hvis Pilas ikke ved sin fine Naturdrift havde ført dem paa den rette Vej. Baarne paa stærke Arme holdt de frelst snart deres Indtog i Landsbyen, hvor alt var forberedt til deres Modtagelse og Pleje.

Fortællingen om Familiens Lidelser gik fra Mund til Mund i mange Miles Omkreds, og alle Vegne fra sendte man rige Gaver til dem, saa at den gamle Nikodemus snart kunde bygge sig et nyt Hus, der laa fuldstændig skærmet mod Lavinerne. Pilas blev saa navnkundig, at man kom langvejs fra for at se den. Den levede endnu i mange Aar derefter og havde sine gode Dage hos Andreas og Marie, som snart blev to lykkelige Ægtefolk.

EN FED GAAS OG EN GAMMEL RÆVEPELS.

Det kan ikke nytte, vi vil skjule, at Mikkkel, der boede i det lille Hus henne ved Byparken, var en gammel Rævepels. Vi kan lige saa godt fortælle det straks, thi det vil jo alligevel fremgaa af den efterfølgende sandfærdige Historie, at han var det, og at han selv vidste det. Mikkkel boede alene i sit lille Hus og havde i mange Aar været Enkemand, og da han ikke holdt synderlig meget af at arbejde, kunde man i Reglen træffe ham drivende om i Byen for at faa sig en lille Snak om gammelt og nyt, helst om det sidste. Midt i Landsbyen boede gamle Mette, hvis Mand nylig var død. Hun var Mikkels gode Veninde og holdt ogsaa af at faa sig en Snak om gammelt og nyt, ligeledes helst om det sidste. Det er derfor ikke saa underligt, at vi den Eftermiddag, da vor sandfærdige Historie begynder, ser Mikkkel i Besøg hos Mette, med et Par tomme Kopper, hvis Indhold aabenbart har fremvist en Blanding af Kaffe og Rom, staaende forved sig.

»Aa, ja, ja!« klagede Mette og tørrede sine Øjne med sit blaatærnede Forklæde, »det gaar kun daarligt for mig nu, Mikkkel. Siden min Mand døde, ved jeg ikke, hvorledes jeg skal slaa mig igennem. Du ved, Mikkkel, han var en stræbsom Mand«.

»Ja, det er vist«, svarede Mikkell, i det han kastede et alvorsfuldt Blik op mod Loftsbjælken. »Gud glæde hans Sjel i Himmerige!«

»Amen, det betyder: ja, ja, det skal ske saaledes«, sagde Mette fromt. »Vidste jeg bare, hvorledes jeg skulde fortjene mit Udkomme, for hos Købmanden vil jeg da ikke blive længer. Det gerrige Menneske forlanger, at jeg skal staa og fløjte hele Tiden, mens jeg piller Rosiner. Som om en Kone i min Stilling har Lyst til at fløjte!«

»Skal du fløjte?« udbrød Mikkell forbavset.

»Ja, for ellers er han ræd for, at jeg æder Rosinerne, mens han er inde i Kontoret, forstaar du.«

»Ha ha ha!« lo Mikkell. »Sikken gerrig en! Nej, vil du lyde mit Raad, Mette, saa skal du gaa om til din Mands Venner og bede dem om lidt Hjælp. Du skal se, at du faar nok en hel Del, for han var godt lidt blandt Folk.«

»Tak skal du have«, sagde Mette, »det var et godt Raad, og det vil jeg følge«.

»Aa, ingen Tak. Jeg vil gjerne hjælpe gamle Venner, naar jeg kan«.

Med disse Ord tog Mikkell sin bulede Hat og gik hjem, medens Mette vandrede omkring i Landsbyen for at klage sin Nød.

Hen imod Aften traadte hun paa Tilbagevejen ind til ham, bærende paa en stor Bylt, som hun pustende lagde paa Bordet.

»Jeg skal være dig evig taknemmelig for dit Raad, Mikkell«, sagde hun, »aa, hvor Folk dog har været gode imod mig!«

»Du skylder mig ingen Tak, Mette«, svarede Mikkell højmodig. »De, som tager deres Løn her i denne Verden, haver ingen i Vente oppe i det højere Rige. Medisterpølse er rigtignok min Livret, og jeg har længe ønsket mig en; men selv om du skulde have faaet en, saa være det dog langt fra mig ligefrem at bede dig om den«.

»Nej, jeg ved det nok«, sagde Mette troskyldig, »du tjener ikke dine Venner for Løn, og jeg vil ikke fornærme dig ved at byde dig noget. Medisterpølser fik jeg ikke; men her skal du se! Sikken dejlig fed Gaas og Rullepølser og Flæsk, to Pund Uld og Smør . . . og alt det andet. Er det ikke dejligt?«

»Ja, det var da en dejlig Gaas«, indrømmede Mikkell med et lystent Blik. »Naar jeg skal være ærlig, saa er Gaasesteg rigtignok ogsaa min Livret«.

»Ja, min ogsaa«, sagde Mette, »men hun skal salttes, for saa er hun mere drøj«.

Mikkel kunde ikke løsrive sit Blik fra Gaasen.

»Hør, ved du hvad«, udbød han med et og lagde eftertænksomt Fingeren paa Næsen, »jeg faar et Indfald! Naar du nu kommer hjem, skal du hængte Gaasen paa Væggen uden for dit Vindue, saa Folk kan se den; men i Morgen tidlig tager du den ind igen, uden at nogen mærker det. Naar du saa gaar omkring og fortæller, at den er stjaalen fra dig om Natten, faar du maaske endnu en til Foræring; det er jo lige i Slagtetiden«.

»Nej, Mikkel, hvor du dog er en klog Mand!« raabte Mette undrende. »Du skulde have været Præst!«

»Aa nej, ikke Præst, men Prokurator maaske«.

Som sagt, saa gjort. Mette hængte Gaasen ud, og tidlig næste Morgen aabnede hun sagte sit Vindue, kastede spejdende Blikke om til alle Sider for at se, om nogen iagttog hende. Nej, alt var roligt, og hele Byen laa i en sød Søvn. Hun listede nu varsomt sin Haand ud for at tage Gaasen, men hun kunde ikke finde den. Saa maatte ogsaa Hovedet ud. Men dog! Gaasen var der ikke! Den var tyvstjaalen.

»Vi er syndige Mennesker«, stønnede Mette og sank om paa en Stol, »vi ere syndige . . . ja vi er! Aa, min dejlige Gaas!«

Næppe var Dagen brudt frem, før hun styrtede ind i Mikkels Stue og fortalte ham under en Strøm af Taarer, hvad der var sket.

»Det var Ret! Saadan skal det være!« raabte Mikkel og lo af fuld Hals. »Du gør dine Sager udmærket!«

»Ja, men det er virkelig sandt, Mikkell, jamrede Mette, »Gaasen er virkelig stjaalen fra mig!«

»Ja vel, ja vel«, skoggerlo Mikkell og klappede i Hænderne. »Bliv bare saadan ved, saa faar du ti Gæs til! Nej, Mette, jeg havde dog ikke troet, at du var saa fin en Spillekanter«.

»Ja, men . . .«

»Jo, jo«, afbrød Mikkell hende, »det er udmærket! Den mest vantro vil lade sig tage ved Næsen, naar bare du gør det halvt saa godt andre Steder! Sikken Komædie!«

Da Mette saa, at det var umuligt at overtýde ham om, at det forholdt sig, som hun sagde, gik hun snøftende og fornærmet sin Vej for at klage sig andre Steder; men Mikkell tog sig et billigt Grin og sagde:

»Jo, jo saa snakker de Ræve for de Gæs!«

Og vist er det, at der om Middagen lugtede svært af Gaasesteg i Mikkells Hus, skønt Døren var lukket i Laas, og det ikke lod til, at han var hjemme.

Næste Dag, da Mette nogenlunde havde overstaaet sin Sorg, fik hun Lyst til at se ind til Mikkell, dels for at faa ham overtýdet om, at Gaasen virkelig var stjaalen, dels for at spørge ham, om det ikke var det rigtigste, at hun gik hen til den kloge Kone i Rostrup og bad hende om at vise hende Tyven i en Spand Vand, for hun gad dog nok vide, hvem der havde taget hendes dejlige Gaas. Men hvor forskrækket blev hun ikke, da hun kom ind hos Mikkell og saa ham ligge i Sengen og vride sig, som, om han skulde opgive Aanden.

»Ih, men Mikkell, hvad er der dog i Vejen med dig?« spurgte hun.

»Aa . . . aa . . . Gaasen! . . . Gaasen!« stønnede Mikkell i stor Pine.

»Gaasen?« sagde Mette. »Ja, du kan tro mig, Mikkell, den blev tyv-stjaalen fra mig. Jeg lyver ikke, for det er saa sandt, som jeg staar her«.

»Ja . . . ja!« raabte Mikkell og vred sig igen, »den ødelægger mig . . . den slaar mig ihjel!«

»Slaar Gaasen dig ihjel?« spurgte Mette forbavset. »Jeg er ræd for, at du snakker vildt, Mikkell«.

»Nej . . . nej!« skreg Mikkell fortvivlet. »Jeg spiste for meget af den i Gaar, og det kunde jeg ikke taale. Aa . . . det bliver min Død . . . min Død!«

Da gik der paa en Gang et Lys op for Mette, hun indsaa nu, hvorledes det hang sammen, og sank ned paa en Stol uden at sige et Muk, og alt som hun sad og saa paa Mikkell, og Mikkell laa og saa paa hende, gik det

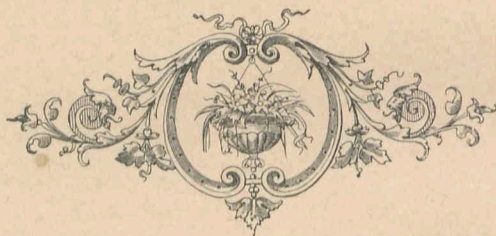
op for dem begge, at de kun havde faaet Løn som forskyldt. Hun havde villet lyve sig endnu en Gaas til og mistede derved den, hun havde. Han havde stjaalet den og maatte nu bøde derfor.

»Vi er syndige Mennesker«, sagde Mette til sidst og sukkede.

»Ja, det er vi«, svarede Mikkell med Vægt.

Saa gik Mette hjem og læste i Salmebogen; men den næste Dag, da Mikkell var nogenlunde rask igen, kom han helt angergiven vandrende hen til hende med den halve Gaas, som han ikke havde faaet spist.

Saaledes skete det, at en fed Gaas bragte en gammel Rævepels til sine Synders Erkendelse.

MUSSE.

OGSAA EN LIDELSESHISTORIE

Halvtredsindstyve Rigsdaler!«
»Aa jen.«¹⁾
»En og halvtreds . . . en og halvtreds . . . naa, byd nu, Folkens, det er et pænt Stykke Hoved! En og halvtreds!«
»Og en«, sagde jeg.
»To og halvtreds . . . ingen bedre? Naa, Jens Rød, skal vi saa lægge en Daler til?«
»Aa—aa ne—j«, sagde Jens og skuttede sig.
»To og halvtreds . . . ingen bedre? Første . . . anden . . . tredje Gang, ingen bedre? To og halvtreds!«
Bump! — der faldt Hammeren og »Musse« var min.
Musse var en sortbroget Ko paa fem Aar, rund og buttet, saa det var en Lyst, og saa vel pudset og striglet, at den saa ud, som om den kom lige fra en Frisørstue.

¹⁾ Og en.

»Ska' a itt' la' Jep træk' hinner hjem?¹⁾ spurgte den forrige Ejer forekommende.

»Nej Tak«, svarede jeg. »Jeg gaar nu selv hjem, og de Par Skridt kan jeg vel nok styre den. Den ser jo helt from ud«.

»Ja aa, ja«, sagde Manden og viste alle sine Tænder frem, »de æ jet dejle Dyr.«²⁾

Saa vandrede jeg da af Sted fra Avktionen, trækkende Musse bag efter mig. Og alt imens jeg gik, snusede den til mig, som om den vilde gøre sig kendt med sin ny Herre.

»Ja vi skal nok blive gode Venner, vi to, Musse«, sagde jeg og kastede et kærtegnende Blik om til den.

»Mu—u—i!« svarede Musse og stak Snuden frem.

»Ja vel«, sagde jeg, og for at gøre mig rigtig lækker for den lod jeg, som om jeg fuldkommen var inde i dens Tankegang. »Det var et sandt Ord, du der sagde, Musse. Mu—u—i, det er meget rigtig«.

Musse udstødte en tilfreds Brummen, og vi vandrede i Tavshed videre, medens jeg søgte at løse et Regnestykke, der omhandlede, hvor meget Smør der vel kunde indvindes af 12 Potter Mælk daglig i tre Maaneder. Det Regnestykke voldte mig en Del Bryderi, da jeg ikke kunde huske, om det var to Potter Mælk eller Fløde, der udfordredes til 1 π Smør, og jeg havde endnu ikke fundet noget paalideligt Opgør, da Musse og jeg naaede Hjemmet og langsomt drog forbi Dagligstuevinduerne. Jeg saa min Kones Aasyn udtrykke den grænseløseste Forbavselse ved Synet af os; men da jeg nikkede stolt ind til hende, blev Ansigtet overgydt af den mest rosenfarvede Glæde, og hun lo, saa jeg kunde høre det ud i Gaarden.

»Ja«, mumlede jeg og slog i al Enfoldighed et bredt Grin op for Selskabs Skyld. »Det er et dejligt Dyr«.

I det samme kom min Kone ud paa Trappen og var saare lystig.

»Men ser du da ikke Trøjen?« spurgte hun.

»Trøjen?« sagde jeg. »Naa, Tøjret mener du vel? Nej, det fulgte ikke med, men det er ogsaa det samme, Musse er Pengene værd uden det. Det er et dejligt . . .«

»Nej, Trøjen . . . Trøjen!« gentog min Kone og klappede som ellevild i Hænderne.

¹⁾ Skal jeg ikke lade Jeppe trække den hjem? ²⁾ Det er et dejligt Dyr.

»Hvad er det for en Trøje, du snakker om?« spurgte jeg og vendte mig om. »Jeg kan ingen Trøje se. Men det var det, jeg vilde sige, Musse er et dejligt . . .«

»Men kæreste da«, raabte min Kone og greb fat paa mig, »ved du da virkelig ikke, at dine Frakkeskøder er borte, og at du gaar med Trøje, skønt du gik frakkeklædt bort?«

»Hvad for noget!« udbrød jeg overrasket og greb bag om med begge Hænder. Ganske rigtig, der var ikke Spor af Skøder, og jeg vidste, at jeg

i min voksne Alder aldrig havde ejet en Trøje. »Hvordan i al Verden er det gaaet til?«

»Spørg Musse, hvad det er, den tygger paa«.

»Jeg tror, Musse er gal!« raabte jeg og fik fat i en sort Pjalt, der hang den ud af Munden. Det er, saa sandt jeg lever, mine Skøder, den staar og æder! Giv slip, dit Bæst! Naa da! . . . Men min Lommebog; jeg stak den i Baglommen, og der var tyve Daler i den!«

»Tyve Rigsdaler!« udbrød min Kone med nedstemt Munterhed.

»Ja, min Sandten var der saa . . . Aa, det skændige Dyr«, sagde jeg og knubsede Musse i Sidebenene, saa den gav et Sæt i Vejret, »har du nu oven i Købet ædt den med!«

Musses Svar bestod i, at den rullede sin Tunge sammen og skubbede en rød Læderpjalt ud af Munden. Det var Bindet af Bogen, og de fire Femdalersedler laa endnu fredelig i det Rum, jeg havde gemt dem i.

Men jeg skal ikke nægte, at min Hengivenhed for Musse fik et haardt Knæk. Jeg fandt det rent ud sagt skammeligt af den at æde mine Skøder og alle mine Optegnelser. Dog, det blev ikke derved, Musse viste sig snart i sin sande Skikkelse.

Næste Dag, da den staar paa det dejligste Græs, man kan tænke sig, hvad finder Dyret da paa? Den æder sit Tøj! Æder det fra Ende til anden, som om den var en Matros, og Tøjret en Skraatobaksrulle. Og hvad gør den saa? Stikker den saa ikke sin afskyelige, lange Hale lige op i Luften som en Flagstang og galopperer af Sted op gennem Rugen, Havren og Bygget, sætter hen over Jens Klitgaards Borre¹⁾ og styrter sig i fuldt Firspring ind ad hans Lodør!

»Jeg fik en Forskrækkelse, Petersen«, sagde Jens siden, »jeg staar ved Hakkelsekniven, tænker paa ingen Ting . . . og saa plump . . . Koen ind paa Næsen. Det var en Forskrækkelse . . . Jeg tænker paa ingen Ting og saadan noget . . . og saa . . . plump . . . Koen ind paa Næsen!«

Det var ikke den eneste Forskrækkelse, Jens Klitgaard maatte døje. Musse blev vel sat i et Tøj af Jærn, men den sprængte det med samme Lethed, som Samson sprængte Filistrenes Strikke med, og saa føjtede den viden om med Flagstangen i Vejret. Aldrig kunde jeg være rolig for, at den ikke spankede om i Naboens Korn, og mange var de Klager, der indløb over den. Jeg kiggede hvert Øjeblik ud gennem Døren efter den, jeg stod op midt under Middagsmaaltidet og kiggede efter den, jeg fo'r midt om Natten op af skrækelige Drømme og vækkede hele Huset med det Brøl: »Nu render Musse!«

Kort sagt, Musse blev en Mare, der rugede over mig og aldrig lod mig finde Fred og Hvile, og jeg ønskede den tit der hen, hvor Peberet gror. Saa kom Tjenestepigen en solvarm Eftermiddag og meldte med det mest smilende Aasyn:

¹⁾ Grønjord.

»Nu bejsser¹⁾ Musse igen!«

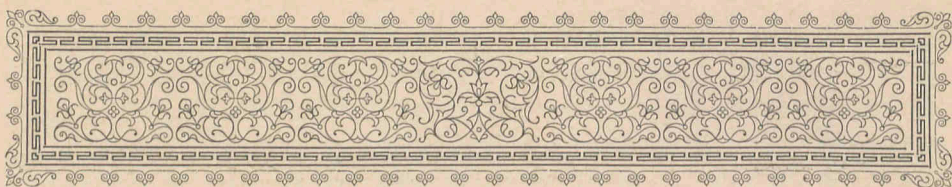
Ud fo'r hun, ud fo'r jeg, ud fo'r tre ungdommelige Petersen'er, og bag efter dem min lille skævbenede Grævlingehund. Langt ude i Synsranden skimtede vi Musse med oprejst Flagstang. Det var en varm Tur at løbe den op; men hvad der ærgrede mig mest, var dog det, at min Genbo, Ole Jepsen, stod uden for sin Dør og brølede ind til sin Kone:

»Bitt' Mett', kom yd aa sieh! Naa bejsser« — saa bandede han — »Pettersen aa hiel han' Famille!«²⁾

Da jeg hørte det, lovede jeg mig selv, at Musse og jeg havde »bejsset« sidste Gang sammen. Næste Dag solgte jeg den til Povl Rom, der ejer Hedegaarden her nær ved, og jeg tabte med Fornøjelse ti Daler ved Handelen. Siden den Tid har jeg sovet nogenlunde godt om Natten, og min Puls slaar atter temmelig regelmæssig. Der ligger nu Povl Roms Kvier oppe paa Heden. Den brogede Ko længst til venstre er Musse. Læg Mærke til, hvor blid og sagtmodig den ligger og tygger Drøv; ingen skulde falde paa, at den er saadant et Skarn, som den virkelig er. Men vent kun lidt, og du vil se den rejse sig op, ryste sig, stikke Flagstangen op og jage af Sted, smittende alle de andre Køer og gørende dem lige saa tossede som den selv. Halløj, kan du se! Huj—hej, nu gaar den vilde Jagt ind over Heden! Lyngen flyver om Ørerne paa den, og Lærkerne flagrer skrigende op fra deres Reder. Lad den rende! Min Lidelseshistorie er til Ende!

¹⁾ bisser. ²⁾ Lille Mette, kom ud og se! Nu bisser Petersen og hele hans Familie.

GRAVBOEN.

ET ÆVENTYR.

For mange Tider siden levede der en Konge og en Dronning, som elskede hinanden saare højt. De boede paa et dejligt Slot, der laa ved Randen af en mægtig Skov, som strakte sig saa langt bort, at intet Menneske nogen Sinde havde vovet at gennemvandre den, thi dybt inde i Tykningen boede der mange vilde Dyr, og her havde Gravboen — et skrækkeligt Uhyre — sin underjordiske Bolig. En Del af Skoven var afspærret ved et højt Stakit, som de vilde Dyr ikke kunde gennembryde, og Kongen havde budt, at uden for dette maatte ingen af hans Under-saatter komme, for han var en god Mand, der ikke vilde have, at de skulde komme til Ulykke, saa fremt han ellers kunde hindre det.

En smuk Foraarsdag klang der en Jubel over hele Landet, Dronningen havde født en lille Prinsesse til Verden, og Budskabet derom vakte Glæde blandt alt Folket, skønt de fleste rigtignok hellere havde set, at det havde været en Prins. Men otte Dage efter ringede Sørgeklokkerne oppe i Slots-kirkens Taarn, ud over Marker og Enge bølgede de malmfulde Toner, og dybt inde i Skoven klang den dæmpede Genlyd mildt og vemodig: »Ding—dang—ding—dang—Klokkeklang—Gravsang!« Og Folket græd og var meget nedslaaet; thi nu vidste det, at den smukke, unge Dronning laa

død og kold oppe i Riddersalen. Og det vidste ogsaa, at Kongen vandrede rastløs gennem de sortdragne Værelser uden Hvile, uden Taarer, uden at spise eller drikke, rugende over sin grænseløse Sorg og knugende sine Hænder mod sit Bryst i mørk Fortvivlelse. Da lod Ministeren gaa Bud over hele Landet, at den, der kunde faa Kongen til at vaagne op af sin Fortvivlelse og faa ham til at tage lidt Næring til sig, skulde faa en fyrstelig Løn, thi i fem Dage havde han ikke rørt Mad eller Drikke eller haft Søvn i sine Øjne, og man frygtede for, at han skulde dø af Sorg og Savn. Mange meldte sig for at forsøge deres Lykke, dels fordi de alle elskede deres Konge, dels fordi de haabede at vinde den udlovede Løn; men ingen evnede at vække ham op af hans Sløvhed, ingen kunde faa ham til at tage Næring til sig eller til at svare dem et eneste Ord. Frem og tilbage vandrede han med tunge Skridt gennem de mørke Værelser, med hule Øjne og blege Kinder, med de knyttede Hænder trykkede mod sit Bryst, frem og tilbage, uden Hvile og Ro, — frem og tilbage.

Hen imod Aften kom der en gammel, fattig kiædt Mand op paa Slottet og bad Ministeren, der raadvild og nedslagen sad inde i et Sideværelse, om han ogsaa maatte gøre en Prøve paa at frelse Kongens Liv.

»De dygtigste Læger har prøvet at vække ham«, sagde Ministeren sukkende, »men det var alt forgæves: de mægtede det ikke.«

»Maaske kan jeg være heldigere«, svarede den gamle Mand og smilte saa underlig. »Gennem Kærlighed er han ramt til Døden, gennem Kærlighed skal han atter vækkes til Liv. »Før mig hen til den lille Prinsesse.«

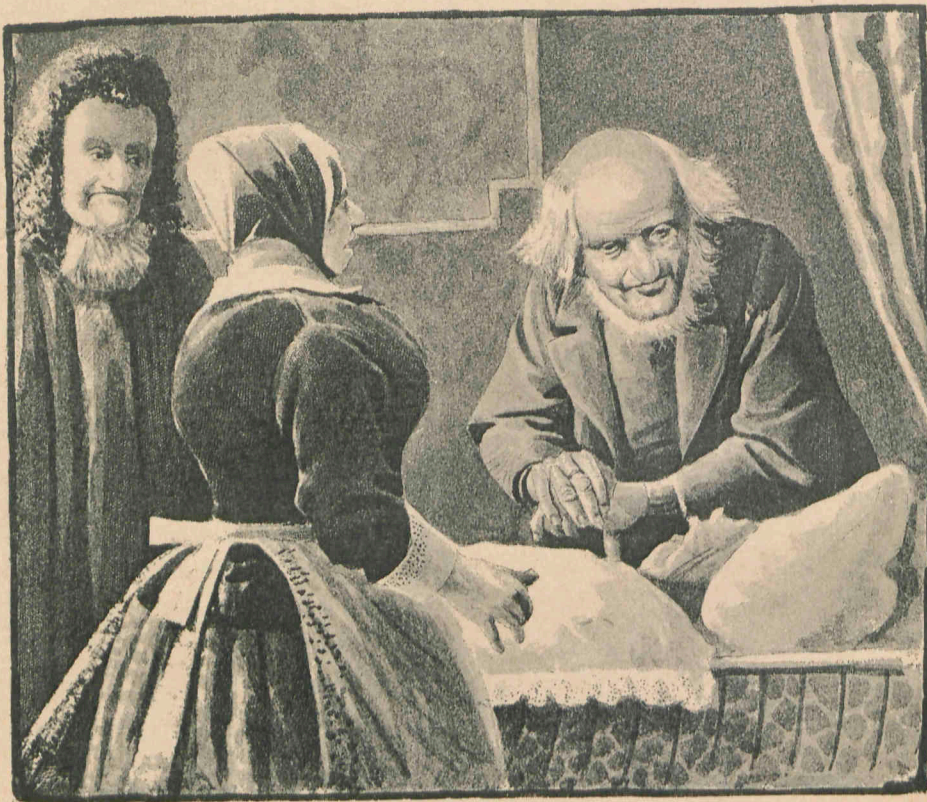
Ministeren saa forbavset paa den gamle, men stod dog stiltiende op og førte ham ind i det Værelse, hvor den lille Prinsesse laa og sov under Silketæppet i sin Vugge. Den gamle Mand bøjede sig ned over Vuggen og fæstede et sælsomt Blik paa det sovende Barn, og Ammen, der sad ved Siden af, fo'r forundret op; thi hun saa, at der rullede en Taare ned ad hans furede Kind, og Taaren faldt ned paa Silketæppet og blev liggende der, lysende og glimrende som den prægtigste Ædelsten, ja dejligere end den straalende Perle, der var indfattet i Kongens kostbare Guldkrone. Den gamle tog det lille Barn op paa sine Arme og gik langsomt hen til Kongens Værelse, hen til Kongen, der hvileløs vandrede frem og tilbage.

Men Kongen saa ham ikke og afbrød ikke sin tunge Gang gennem Værelserne. Da rørte den gamle ved Prinsessens lille Arm med Spidsen af sin Pegefinger, og Barnet gav et højt Skrig og tog paa at græde. Ministeren

og Ammen fo'r frem for at rive Prinsessen fra ham, men han hævede sin Haand og raabte bydende:

»Tilbage! Gennem Kærlighed skal Kongen vinde Liv!«

De standsede uvilkaarlig; atter rørte den gamle Barnets Arm, og atter skreg det højt og jamrede. * Da styrtede Kongen paa en Gang ind fra Sideværelset og greb den lille Pige i sin Favn.

»Mit Barn . . . mit Barn! mit elskede lille Barn!« raabte han og trykkede hende op til sit Bryst, medens Taarerne løb ned ad hans Kinder. Men i samme Øjeblik ravede han og sank om i en Armstol, hans Øjne lukkedes, og han faldt i Søvn.

Den gamle Mand tog varsomt Barnet ud af hans Arm og gav det til Ammen. Derefter vendte han sig til Ministeren og sagde:

»Om kort Tid vil Kongen atter vaagne. Før ham saa til Sengs og giv ham Spise og Drikke. Nu vil han ikke længere afslaa at nyde noget; thi nu er han vakt til Liv.«

»Folket vil velsigne dit Navn«, raabte Ministeren og greb hans Haand. »Lønnen er din; thi du har frelst vor Konge!«

»Jeg har selv udvalgt mig min Løn«, svarede den gamle og smilede løndomsfuldt. »Det, jeg har sat mit Mærke paa, hører mig til, og det svigter mig ikke.«

Med disse Ord gik han langsomt ud ad Døren, ned ad Trappen til Slotshaven og forsvandt mellem Træerne. Ingen vidste, hvor han blev af, og ingen tænkte paa at følge efter ham, thi alle havde de kun Tanke for deres syge Herre.

Ammen bar atter den lille grædende Prinsesse ind og lagde hende i Vuggen; men hvor meget hun end vuggede hende og sang for hende, vedblev hun dog at græde heftig, og Ammen saa med Skræk, at der paa hendes lille Arm sad ligesom et rødt Aftryk af to smaa Roser; det var der, hvor den gamle Mand havde rørt Barnet med sin Finger. Men alt som Barnet græd og rørte sine smaa Arme, trillede den underlige, skinnende Perle, Taaren fra den gamle Mands Øje, frem og tilbage paa Silketæppet, hvor den var bleven liggende, og til sidst kom den til at hvile paa Barnets Arm. Da holdt det paa en Gang op at græde og sov ind.

Medens Prinsessen sov, sad Ammen og saa paa Perlen, der luede med en stadig skiftende Glans, og jo mere hun saa paa den, des underligere følte hun sig til Mode. Sælsomme Billeder formede sig for hendes Sjæl, og det tykkedes hende, at kun færdedes dybt inde i Skoven, hvor ingen Menneskefod nogen Tid havde sat sit Mærke, og hvor der var saa tyst og stille, at hun kun hørte Vindens sørgmodige Susen gennem Løvet; men alt som hun lyttede til den, tykkedes det hende, at den hviskede noget til hende, fortalte om noget, der var hende nær; men hvad det var, kunde hun ikke forstaa. Da saa hun paa en Gang en mørk, uhyggelig Masse dybt inde i Krattet, noget, der lignede et Dyr, hun aldrig før havde set — saa udstødte hun et Raab og fo'r op fra Stolen. Hun greb Perlen for at kaste den bort; men i det samme udbrod den lille Prinsesse i et hvinende Skrig og vedblev at græde, indtil Ammen paa ny havde lagt Perlen paa hendes Arm, hvor de to Roser sad; saa snart den laa der, sov Barnet atter rolig. Da mærkede hun jo nok, at der var noget løndomsfuldt ved den Perle, og da hun saa, at den var gennemboret med et fint Hul, trak hun en Silke-

traad gennem Hullet og bandt den fast paa Barnets Arm, og hun smøgede Ærmet ned over den; thi hun følte en sælsom Gru ved at se paa den.

Kongen var imidlertid vaagnet op igen, var bleven bragt til Sengs og havde baade spist og drukket. Kort derefter var han paa ny falden i Søvn, og Livlægen forsikrede til Hoffets store Glæde, at han nu var uden for al Fare. Det viste sig ogsaa at være sandt; thi skønt Kongen endnu sørgede inderlig over sin elskede Dronnings Død, saa bar han dog herefter sit Tab med mandig Ro og hengav sig ikke oftere til Fortvivlelsen. Den lille Prinsesse var hans bedste Trøst, hende elskede han højere end sit eget Liv, og jo mere hun voksede til, jo mindre kunde han undvære Synet af hende. Ja, Ministeren fortalte endogsaa en Gang i al Fortrolighed til sine Venner, at han ofte maatte forhandle de vigtigste Statssager med Kongen inde i Børnekamret, fordi Kongen ikke kunde løsrive sig fra sin lille Datters Vugge. Naar en saadan Samtale skulde finde Sted, maatte Ammen naturligvis gaa bort; men hver Gang gruede hun for, at Kongen skulde spørge om, hvorfra Prinsessen havde faaet den glimrende Perle; thi hun havde ikke vovet at fortælle Sammenhængen med den til nogen; men Kongen saa hverken Perlen eller det underlige Mærke af de to Roser, som den gamle Mand, om hvem man aldrig senere havde hørt noget, havde præget med sin Finger. Til sidst blev Løndommen dog for tung at bære for Ammen, og en Dag sagde hun til Over-Hofmesterinden, da denne kom ind for at klæde Prinsessen paa:

»Er det dog ikke en dejlig Perle, Prinsessen har der paa Armen?«

»Perle?« svarede Over-Hofmesterinden forbavset. »Der er jo ingen Perle«.

»Men de to Roser da?«

»To Roser!« gentog Over-Hofmesterinden endnu mere forundret.

»Hvad er det dog, du taler om? Jeg haaber da, at du ikke er syg, Amme! I saa Fald maa vi se os om efter en anden til at passe Prinsessen«.

»Nej, nej«, svarede Ammen hurtig, »jeg saa fejl, der er jo ingen Ting«.

»Nej, der er kun en sød, lille, buttet Arm«, sagde Over-Hofmesterinden og lod sin Haand kærtegnende glide hen over det Sted paa Armen, hvor Ammen saa baade Perlen og Roserne, uden at det syntes, hun selv mærkede noget til dem. Da indsaa Ammen, at kun hun kunde se, at de var der, baade Perlen og Roserne, og hun vovede ikke mere at tale derom; men stadig stod det underlige Syn, hun havde haft, den Gang hun sad og saa

paa Perlen, truende og uhyggelig i hendes Minde; thi hun elskede den lille Prinsesse saa højt.

Aarene gik, uden at nogen Fare nærmede sig til Prinsessen; hun voksede op til en dejlig, ung Pige med silkebløde Lokker, der laa som en Guldsky om hendes Aasyn, og alle Hjærter slog hende i Møde med Undren og Kærlighed. Hun var saa god og medlidende mod de fattige, som henvendte sig til hende, at de gjerne havde gaaet i Ilden for hende, hvis hun havde krævet det; men mest elskedes hun dog af sin Fader og af sin trofaste Amme. Alt som hun voksede til, saa hendes Amme med lønlig Gru, at hun Dag for Dag blev mere stille og drømmende, og at hun mere og mere søgte hen til ensomme Steder i Haven. En Gang traf hun hende staaende ved Skovbrynet, med et underlig længselsfuldt Udtryk i sit Aasyn og lyttende til Vindens dæmpede Susen gennem Løvet. Da løb Ammen, fuld af Angest, hen og greb hende om Armen.

»Kom, kom!« sagde hun hurtigt. »Her er det ikke godt at staa. I Skoven lurar de vilde Dyr efter Rov«.

»Ja«, svarede Prinsessen, »det har du jo saa ofte sagt mig, kære Amme, men hvad er det, der hvisker bag Løvet? Hvad er det, der taler dæmpet, mildt og vemodig der inde bag Stammerne?«

»Det er Vinden, Barn«, sagde Ammen, »det er Vinden, der suser i Bladene«.

»Nej, der er noget andet foruden den, der lokker og drager«, hviskede Prinsessen og sukkede, »men jeg ved ikke, hvad det er«.

En Morgen tidlig, da der om Natten havde raset et rædsomt Uvejr med Torden og Lynild, gik Prinsessen ned i Haven og tog Vejen hen imod Skoven. Da hun kom hen til Havens Udkant, saa hun, at Lynet havde splintret en Del af det Stakit, der havde afspærret Skoven. Og som hun stod der i Skovbrynet og spejdede ind mellem de mørke Stammer, hvis Kroner syntes at række op til Skyerne, følte hun en inderlig Længsel efter at gaa der ind og se, hvad det var, der syntes at dølge sig for hende bag Krattet. Da strøg hun med et sit Ærme til Siden og fæstede Øjet paa den glimrende Perle, der siden hendes spæde Barndom havde været bunden om hendes Arm og kun været synlig for hende og hendes Amme. Sælsomme Syner drog forbi hendes Øje; det syntes hende, at hun var dybt inde i Skovtykningen, hvor Solens Straaler aldrig havde faaet Lov at trænge sig frem; ikke en Lyd høstes, og dog forekom det hende, at der klang dæmpede vemodige Røster rundt om hende i Luften, og at der lød klagende Suk inde

bag Krattet. Og alt som hun stirrede paa Perlen, syntes det hende, at hun saa ind i en mørk Hule mellem Buskene, og et sælsomt formet Dyr laa der inde og vaandede sig paa et Leje af vissent Løv. Da fyldtes hendes Hjærte med sorgfuld Medlidenhed, hun traadte ind gennem Aabningen, som Lynet havde dannet i Stakittet, og vandrede ind i den mørke Skov.

Et Par Timer efter kom Ammen løbende ned i Haven for at lede efter Prinsessen, og da hun ikke fandt hende eller fik Svar paa sin ængstelige Kalden, men derimod saa, at Lynet havde aabnet Vej til Skoven, saa slog hun fortvivlet sine Hænder sammen og vendte tilbage til Slottet. Uden at svare Svenden, der stod uden for Kongens Dør og spurgte hende om, hvad hun vilde, trængte hun ind til Kongen, kastede sig fuld af Angest ned for hans Fødder og fortalte ham alt, hvad hun vidste om den underlige Perle med dens løndomsfulde Mægt, om hvorledes hun selv ved at stirre paa Perlen havde set et mørkt, uhyggeligt Dyr dybt inde i Skoven, og om hvorledes hun frygtede for, at Prinsessen ved Trolddomskunster var bleven draget ind i Skoven.

Da sprang Kongen op i Rædsel og raabte:

»Det er Grayboen, den skrækkelige Graybo, der har faaet min Datter i sin Vold! Op, mine Mænd! Følg mig og frels mit Barn!«

Et Øjeblik efter genlød den stille Skov af Lurens dybe Toner; Grenene bragede under den fremtrængende Skares Fødder, Fuglene for rædselsslagne ud af deres Reder, og de vilde Dyr flygtede til alle Sider.

Prinsessen var imidlertid vedbleven at vandre frem mellem Skovens Stammer, dragen af en underlig Længsel, som fyldte hendes Hjærte; da lød der med et Støj bag ved hende, og da hun vendte sig om, saa hun, at hun var omgivet af Hundreder af vilde Dyr. Bjørne, Tigre, Ulve, Hjorte og Raadyr fulgte hende med langsomme Skridt, og alle saa de saa mildt og venlig paa hende, at hun slet ikke blev ræd for dem. Da brød med et en vældig, brun Bjørn ud fra Krattet og løb hen til hende, bøjede sig ned ved hende og slikkede hendes Hænder, og inden Prinsessen vidste, hvorledes det gik til, sad hun paa dens Ryg, og den sprang som et Lyn mellem Træstammerne, medens alle Dyrene udstødte Glædeshyl og fulgte efter.

Paa en Gang standsede Bjørnen sit vilde Løb, lagde sig atter ned og vendte sine Øjne bønfoldende om imod Prinsessen. Hun kastede Blikket omkring sig og saa, at der inde i en mørk Hule mellem Krattet laa et sælsomt formet Dyr paa et Leje af vissent Løv. Det fæstede sit Øje mildt og vemodig paa hende, og med det samme slog en Nattergal sin Trille inde

mellem Buskene. Alt var saa stille og tyst, og Prinsessen hørte, at Fuglen sang:

»Gravboen ligger saa syg og mat
med Smerte paa Lejet ved Dag og Nat,
ham frelser den væne Pigelil,
hvis kun et Aar hun ham pleje vil«.

Og alle Dyrene gentog:

»Ham frelser den væne Pigelil,
hvis kun et Aar hun ham pleje vil«.

»Kast Perlen!« hviskede Bladene fra Træer og Buske. »Valget maa være frit. Gennem Kærlighed vækkes han til Liv!«

Da kastede Prinsessen Perlen bort fra sig; men den faldt ikke til Jorden, den svævede op mellem Træernes Kroner og skinnede stærkere og stærkere, indtil den sad som en blinkende Stjerne paa Himlen, og med det samme forsvandt den underlige Længsel, som havde fyldt hendes Bryst; men hun følte sit Hjærte svulme af Medlidenhed med det stakkels Dyr og traadte ind i Hulen uden at betænke sig.

»Du kan drage tilbage endnu«, hviskede Gravboen og saa angestfuld og bedende paa Prinsessen, »intet Dyr vil gøre dig Fortræd, selv om du ikke vil blive og pleje mig. Hør, din Fader leder allerede efter dig«.

Lurens dybe Toner klang ængstelig kaldende gennem Skoven, og Prinsessen fik Taarer i Øjnene ved Tanken om hendes Faders Angest og Sorg over hendes Forsvinden.

»Kan du ikke følge mig til Slottet?« spurgte hun.

»Jeg kan ikke følge dig«, svarede Gravboen, »jeg maa blive tilbage i Hulen og dø«.

»Da vil jeg blive og pleje dig«, raabte Prinsessen. »Et Aar af mit Liv vil jeg ofre dig, men send Bud til min stakkels Fader, at jeg om et Aar vender tilbage til ham, ellers vil han sørge sig til Døde«.

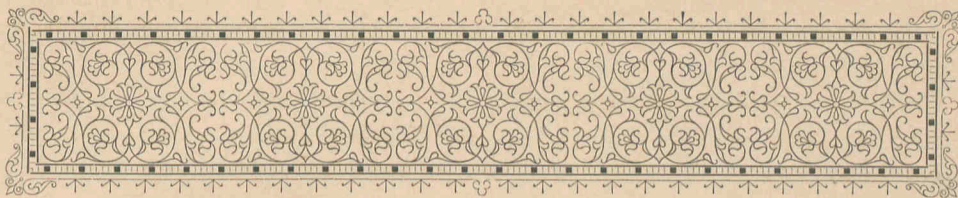
Næppe havde hun udtalt, før der lød et mægtigt Glædeshyl gennem Skoven. Træernes Stammer rykkedes op med Rod, Hulens Vægge udvidede sig med et tordnende Brag, og da Prinsessen angest kastede Blikket omkring sig, saa hun, at hun stod i det dejligste Slot, hun nogen Sinde havde set, og paa en fløjelsovertrukken Bænk sad der en ung, smuk Mand med Guldkrone paa Hovedet. Han rejste sig op, bøjede sig hen til hende og hviskede hende noget i Øret. Da sank hun fuld af Glæde i hans Favn og sagde:

»Dig var det, der hviskede bag Løvet, naar det talte mildt og vemodig til mig«.

Han kyssede glad den dejlige Prinsesse og fortalte hende, hvorledes en ond Troldkvinde havde lagt Trolddom over ham og hans Undersaatter og omskabt dem til vilde Dyr. Først naar en ung, uskyldig Pige frivillig tilbød at ofre et Aar af sit Liv for hans Skyld, skulde Trolddommen miste sin Kraft, og en eneste Gang skulde han have Lov til at gaa ud i Verden i Skikkelse af en fattig, gammel Mand for at udsøge sig den, der muligvis vilde frelse ham. Medens de endnu talede med hinanden, aabnedes de store Fløjdøre, og den unge Konges Tjenere og Venner, der ogsaa nu havde faaet deres naturlige Skikkelse tilbage, styrtede med Glædesraab ind i Salen og kyssede Prinsessens Hænder. Saa lød der Toner af en Lur nede i Gaarden, og paa sin sveddryppende, hvide Ganger sprængte Prinsessens Fader hen forved Slotstrappen, fulgt af alle sine Tjenere; den unge Konge og Prinsessen traadte Haand i Haand ud paa Trappen; Faderen omfavnede glad sin genfundne Datter, og alle Folkene svang Huerne over Hovedet og raabte Hurra, saa det lød gennem Skoven, der skilte de to Kongeriger fra hinanden.

Samme Dag havde den unge Konge og Prinsessen Bryllup, og der var stor Fest over hele Landet. Det høje Stakit, der havde afspærret Skoven, blev nedrevet; thi nu var Skoven kun ganske lille, og de vilde Dyr var forsvundne. Hver Dag red Kongen — den gamle Konge — hen mellem Træerne for at gæste sin Datter og hendes Mand. Ammen blev højtidelig udnævnt til Over-Hofmesterinde hos den unge Dronning og fik snart nogle unge Prinser og Prinsesser at pleje og passe. Saaledes levede de lykkelige og glade med hverandre i mange Aar, og det er meget muligt, at de lever endnu, skønt man ikke mere ved, hvor Kongerigerne ligger.

EN HISTORIE OM „ANDERS JYDE“.

En Dag sagde jeg til min Kone: »Vi skulde ha' os en Gris!« sagde jeg. »Skulde vi det?« sagde hun. »Ja«, sagde jeg, »for en Gris er saadant et nyttigt Dyr og er fornøjet med al Slags Affald«. »Lad os da købe os en«, sagde hun. Og det gjorde vi. Grisen fik Navnet Anders Jyde, og for saa vidt var alt godt og vel.

Anders Jyde havde stive Børster og Ryg som en Halvmaane; den blev sat ind i sin Sti og saa straks med tankefulde Blikke paa det Hul, som den skulde stikke Hovedet igennem for at faa sin Æde; — og da den endelig stak Hovedet der igennem, viste det sig, at den med største Lethed kunde faa hele Kroppen igennem. — Hvad Æden angik, saa lugtede den bare til den, rynkede paa Trynen og sagde »Øf!« hvorefter den borede sig ind i Halmen, der var kastet ind til den, og lagde sig til at sove.

»Den æder nok, naar den bliver sulten,« sagde jeg, og dermed gik vi og lod Anders Jyde pleje sin Magelighed.

Næste Dag saa vi igen til den, og den kom ogsaa meget villig frem af Halmdyngen for at hilse paa os; men Maden vilde den ikke have.

»Et mærkeligt Dyr!« sagde jeg.

»Meget mærkeligt!« sagde min Kone; »den ser ud, som om den havde slugt en Tønde.«

»Hvordan det?« spurgte jeg.

»Jo, man kan jo tydelig se 'alle Tøndebaandene igennem Huden«, sagde hun.

»Hm!« svarede jeg, »mon det ikke er Ribbenene?«

Den følgende Dag vilde Anders Jyde heller ikke æde, og først da jeg pirrede den med en Kæp, kom den frem af Halmdyngen og saa sig om, mere tankefuld end nogen Sinde.

»Hm!« sagde jeg til min Kone, »jeg tror, det var et daarligt Indfald, du der fik«.

»Hvad for et Indfald?« spurgte hun.

»Det, at vi skulde købe os en Gris«, svarede jeg og saa skævt hen til Anders Jyde.

»Men det var jo dit Indfald!« raabte hun.

»Mit Indfald?« svarede jeg. »Sagde du kanske ikke, at en Gris var et nyttigt Dyr, som var fornøjet med al Slags Affald?«

»Det kunde dog være, det var dine egne Ord«, sagde hun og gik sin Vej. Det gjorde jeg med; men først viste jeg dog Anders Jyde min knyttede Næve og sagde: »Anders Jyde! du er en Gris!« sagde jeg. — Om den forstod, hvad jeg mente, ved jeg ikke.

Næste Morgen var Anders Jyde ikke til at faa ud af Halmen. Den gryntede bare for at lade os vide, at den var meget utilfreds med sine Omgivelser.

»Mon den ikke skulde have Lyst til lidt nymalket Mælk!« sagde jeg.

»Vi kan jo prøve paa det!« sagde min Kone.

Jo, nymalket Mælk vilde Anders Jyde nok have, og den gjorde endog Tegn til at ville slaa en Krølle paa Halen. Min Kone og jeg stod og saa til med foldede Hænder og var helt rørte; vi saa paa hinanden og nikkede, og min Kone sagde:

»Jo, Anders Jyde bliver nok til noget med Tiden. — Det var egentlig ikke saa galt et Indfald, jeg fik, da jeg sagde, at vi burde købe os en Gris«.

»Men det var jo mig, der fik det Indfald!« raabte jeg; »det tilstod du jo selv i Gaar!«

»Ja, men nu tror jeg nok, at jeg tog fejl i Gaar«, sagde hun og lo. Og jeg tav, for det skal man altid gøre, naar man er fornuftig.

Fra den Dag af begyndte Anders Jyde at tage til sig af Retterne og viste efterhaanden, at den havde et muntert og spøgefuldt Sind, der ytrede sig ved, at den slog Krøller paa Halen, ligesom den ogsaa havde en Tilbøjelighed til at kaste det nærmer Bagben op i Vejret. Min Kone og jeg gik hver Dag og glædede os over den, og jo mere vi glædede os, jo stoltere var vi over, at vi havde faaet det gode Indfald at købe os en Gris. Men hvem af os, der først havde faaet Tanken, kunde vi ikke blive enige om; men det fik da ogsaa være det samme.

Saa kom der en Morgen, som jeg aldrig glemmer; for da jeg kom ud til Svinestien, var Anders Jyde sporløst forsvunden.

»Stjaalet!« raabte min Kone i den største Fortvivlelse.

»Snak!« sagde jeg. »Tror du, Anders Jyde vilde lade sig stjele uden at give et Grynt fra sig? — Vi har jo ikke hørt den skrige«.

»Men hvor tror du da, den er bleven af?« spurgte hun og saa bønlig til mig.

»Jeg tror, den er gaaet ud igennem Madhullet, krøbet op over Tørvestakken og ind under Kornet i Laden.«

»Tror du da, den kan klatre som en Abekat?«

»Om Anders Jyde tror jeg, hvad det skal være«, svarede jeg ærgerlig. »Jeg forstaar sandelig heller ikke, hvad vi skulde med det Dyr! — Men saadan gaar det altid, naar du faar et Indfald, skal det straks sættes i Værk, enten det saa er godt eller galt«.

»Men det var jo dig, der fik Indfaldet!« sagde min Kone med et saadant Eftertryk, at jeg kunde høre, hun mente, hvad hun sagde.

»Nej, saa gal en Tanke kunde jeg aldrig faa«, svarede jeg; »men jeg vil være den fornuftige og tie«. — Og det gjorde jeg.

Jeg gik nu hen til Laden, lagde mig plat ned paa Maven og gav mig til at brøle ind igennem et Hul, der lod til at føre langt ind i Halmen: »Anders Jyde! Anders Jyde!«

»Øf, øf!« lød det dybt inde fra Halmen.

»Ganske rigtig, den er der inde!« sagde jeg til min Kone. »Og det er en slem Historie og en ærgerlig Historie og et fordømt Indfald af saadan en dum Gris. Skal hele Laden nu rømmes for dens Skyld, bliver det et møjsommeligt Arbejde!«

»A ka' godt kryv' der ind!« sagde en lille Dreng, der var kommen til.

»Saa kryb da!« sagde jeg. Knøsen borede sig rask ind igennem Halmen og forsvandt.

Lidt efter lød hans Røst dæmpet ud til os: »Jo, her æ han, a ha' fat paa hans Haahl!« —

»Træk saa til da!« raabte jeg. »Halen holder nok!«

»Oui, oui, oui—i—i!« skreg Anders Jyde.

»Kan du faa den ud?« spurgte jeg.

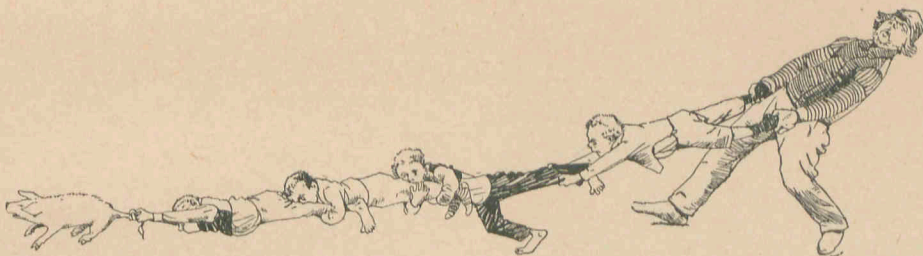
»Ja—a—! nej—nej—! a ka ett, for nu sidder a fast osse!« lød Svaret. Nu var det da rent galt; baade Anders Jyde og Drengen sad fast i Halmen. »Hent Stoffer og Kristjan og hvem du kan faa fat paa!« raabte jeg til min Kone. Hun løb og kom tilbage med en Flok Drenge.

»Ind i Halmen, Stoffer,« sagde jeg, »og træk i Peter!«

Stoffer krøb ind, men kunde ikke faa Peter ud. Nok en Dreng

maatte ind og derpaa nok en, saa nu var der i alt fire der inde foruden Anders Jyde. Jeg tog et forsvarligt Tag i Benene paa den sidste; denne holdt fast i sin Formands Ben og saaledes frem efter, og Peter holdt i Halen paa Anders Jyde. Saa trak jeg til af alle Kræfter, og en—to—tre Drengene fik jeg halet ud, den forreste med Peters Træske i Hænderne, men Peter selv laa der inde og holdt Anders Jyde i Halen. »Saa spytter vi i Hænderne og prøver endnu en Gang!« sagde jeg; og Drengene krøb ind paa ny. »Har I nu godt fat alle sammen?« raabte jeg. — »Jo«, svarede de i Kor. Saa halede jeg til mig igen; Ander Jyde skreg af fuld Hals, men det hjalp den ikke; ud kom Drengene og ud kom Grisen. Drengene fik sig hver en Rundtenom med Fedt paa, og Anders Jyde kom i sin Sti. I kan vel nok tænke, at jeg glemte ikke at stoppe Madhullet.

Forleden Dag fik vi en dejlig Medisterpølse til Middag.

»Det var en dejlig Pølse!« sagde jeg.

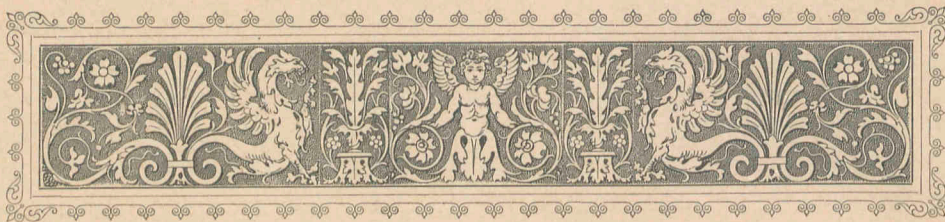
»Ja«, sagde min Kone; »den kan du takke mig og Anders Jyde for; for det var dog min Skyld,* at vi købte os den Gris«.

»Jeg vilde lige til at svare, at det var mig, der først havde faaet det Indfald med Grisen. Men jeg havde just en stor Bid Pølse i Munden, og naar man spiser, skal man ikke tale for ikke at faa Maden i den gale Hals. Derfor tav jeg, til jeg havde tygget af Munden. Da saa min Kone hen paa mig og sagde:

»Naa, hvad siger du saa?«

»Jeg siger«, svarede jeg, »at du forstaar at lave en udmærket Pølse, og det er nok det bedste, at vi snart faar os en Gris igen, — helst en, der er i Slægtskab med Anders Jyde«.

ÆSLET.

EN GAMMEL, SANDFÆRDIG HISTORIE.

I en Landsby i Nærheden af Nyrnberg boede der en Gang en fattig Mand ved Navn Venzel. Han havde Kone og tre Børn, og det faldt ham undertiden haardt nok at fortjene Brødet til dem og tillige at svare Afgiften af det lille Hus og tilhørende Stykke Jord, som han havde forpagtet. Jordstykket havde han med megen Flid omdannet til en frodig lille Have, hvis Frugter og Grøntsager han bragte ind til Byen og solgte. I flere Aar havde han paa denne Maade slaet sig nogenlunde igennem; men et Aar mislykkedes Frugtavlens aldeles, og da han derved mistede sin væsentligste Indtægt, saa han sig nødsaget til at sælge sit Æsel for at kunne udrede Afgiften af Huset.

En tidlig Morgenstund gjorde han sig altsaa færdig til for sidste Gang at drage ind til Byen med sin gamle Ledsager, Æslet. Han pakkede sine Kurve med Grøntsager og med Blomster, hængte dem som sædvanlig paa Æslet og gav sig paa Vej, nedslaaet og bedrøvet, thi han vilde nødigt skilles fra det tro Dyr. Medens han saaledes i dybe Tanker gik hen ad Landevejen, og Æslet bag efter, kom der to Tiggermunke gaaende ad en Sti inde paa Marken.

»Hør, Bror«, sagde den ene, »det er ellers et pænt Dyr, den Bonde-
mand gaar med.«

»Det er det, Bror«, sagde den anden. »Gid det var vort!«

»Gid det var!« sukkede den første. »Tænk, hvor mange Kruse Øl
kunde vi ikke faa os hos Fatter Espen for de Penge, som Salget af Æslet
vilde indbringe os!«

»Ak, ja«, sukkede den anden. »Og sure Aal!«

»Og Skinke og grønne Ærter, Bror Ambrosius!«

»Nu vel, Bror«, sagde Ambrosius, »saa vil vi da i kristelig Kærlighed
skille Manden af med Dyret. Du har blot at føre det i Skjul ind i Skoven;
det øvrige skal jeg nok sørge for. Hold dig nu rede!«

Med disse Ord listede den fromme Skælm sig ud paa Vejen og
havde snart indhentet Bonden, som i dybe Tanker gik forved Æslet uden
at mærke hans Komme.

Munken løftede Kurvene af Dyret og hængte dem over sine Skuldre,
derpaa smøgede han Grimen af det og lod den glide ned over sit Hoved,

hvorefter han vinkede ad sin Kammerat, at han skulde komme og føre Æslet bort. Bonden mærkede intet til alt dette, men vedblev at vandre sin Gang hen ad Vejen, og Munken fulgte bag efter med Kurvene paa Ryggen og med Grimen om Hovedet. Snart efter forsvandt den anden Munk med Æslet inde bag Krattet, og da Ambrosius saa det, tog han paa at stønne ynkelig:

»Ak ja, ak ja!«

Bonden vendte sig om og raabte forbavset:

»Hvad er det! Hvorledes er I kommen her, hellige Fader, og hvor er mit Æsel blevet af?«

»Ak, min Søn«, svarede Munken sukkende, »den hellige Jomfru har endelig udløst mig af min store Nød. Til Straf for mit syndige Levned var jeg bleven omskabt til et Æsel og har nu i mange Aar maattet trælle i dette Dyrs Skikkelse. Vær barmhjærtig imod mig og tillad mig at vende tilbage til mit Kloster, for at jeg i den Tid, jeg endnu har tilbage at leve i, kan takke og prise den hellige Jomfru, der udfriede mig af min Pine.«

»Gaa med Fred, hellige Fader«, sagde Bonden, rørt ved Munkens sorgfulde Røst. »Jeg er vel en fattig Mand; men jeg har dog Hjærte i Livet. Desuden kan jeg jo dog ikke sælge eder nu.«

»Tak, min Søn«, svarede Munken. Han satte Kurvene paa Vejen, smøgede Grimen af sig og ilede hurtigt ad Skoven til. Bonden saa tankefuld efter ham.

»Hvem skulde have troet det?« sagde han ved sig selv. »Se, hvor glad han springer bort; det er, som om jeg saa ham springe i hans unge Dage.«

Derpaa tog han selv Kurvene paa Ryggen og vandrede hovedrystende ind til Byen. Skælmerne skyndte sig imidlertid gennem Skoven og naaede ad en Genvej ind til Nyrnberg, hvor de allerede havde solgt Æslet, længe før Bonden kom med sine Byrder.

Da han hen ad Aften havde afsat sine Varer, kom han op paa Torvet, og der saa han til sin store Overraskelse sit Æsel staa bundet til en Krybbe. Det tykkedes ham, at Dyret saa saa inderlig sørgmodig paa ham, men han rystede paa Hovedet og sagde bebrejdende:

»Ak, hellige Fader, har I nu allerede været paa Spil igen! Hvorfor kunde I da ikke have ventet med at blive Menneske, til jeg havde faaet jer solgt? Var det smukt handlet af jer, hellige Fader?«

»Y—ah!« sagde Æslet og snusede til ham.

»Nej, hellige Fader, det var slet ikke smukt; for jeg har aldrig været jer nogen stræng Herre.« — For at trøste sig lidt ved sit Tab gik han hen til Fader Espens Herberg, som laa nær ved Stadsporten. Her satte han sig i en ensom Krog af Værtshusets Have for at spise sin Mellemmad og drikke et Krus Øl. Ved Siden af hans Sæde var der et tæt Lysthus, hvorfra der lød højroset Tale og Latter, og for Tidkort gav han sig til at lytte efter de lystige Gæsters Santale.

»Skaal, Bror Ambrosius!« sagde en Røst. »Hvad siger den hellige Kirkefader Avgustinus? Han siger: »Drik dig et Krus Øl, at du ikke skal tørste efter Skinken.««

»Tak, Bror!« lød en anden Røst, der forekom Bonden forunderlig kendt. »Og hvad siger den hellige Cyprianus? Han siger: »Aalen vil svømme...««

»Og Grisen vil drikke . . . ha, ha! Det var et udmærket Puds, du spillede den dumme Bonde. At faa ham til at tro, at du havde været et Æsel!«

»Ja, men hvad siger du saa om mit Puds med Fatter Espen? Opdagede jeg ikke, at han hældte en Spand Vand i det Oksehoved Vin, som han skulde levere til vort Kloster, og tvang jeg ham ikke til at betale os tyve Daler for at tie stille dermed og til at give os fri Fortæring i Dag! Tyve Daler for Æslet og tyve Daler for Vinen! Vi er rige Folk, Bror.«

»Hm!« tænkte Bonden ved sig selv, medens han lyttede opmærksomt til. »Jeg tror sandt for Dyden, mit Æsel sidder der inde i Lysthuset og spiser sure Aal og drikker bayersk Øl til.«

Han blev siddende ganske stille, indtil Munkenes Gilde var til Ende, og da de langt om længe forlod Haven, listede han sig lønlig bag efter dem. De to Gavtyve var meget lystige og stod ikke ret fast paa Benene; thi Øllet havde smagt dem saare godt. Da de var komne ind i en ensom Hulvej et Stykke fra Byen, kastede Bonden paa en Gang Grimen om Halsen paa Far Ambrosius, gav ham et dygtigt Rap af sin Stok og raabte: »Hyp! hyp!«

»Mord! Røvere!« brølede Munken rædselsslagen. Han kæmpede af alle Kræfter for at komme løs, men han trillede i det Sted om paa Vejen, saa lang han var, og den anden Munk smurte Haser, det bedste han kunde.

»Aa, hvad er nu det for nogen Snak!« sagde Bonden. »Tror du, jeg vil myrde mit eget Æsel? Jeg vil jo bare have dig hjem i Stalden. Hvad siger vel den hellige Cyprianus? Han siger: »Aalen søger Vandet . . . iv . . . og Æslet sin Krybbe!« Naa, op med dig, gamle Dovendyr!«

Med disse Ord gav han Munken nogle ordentlige Rap over Ryggen.

»Av . . . av!« stønnede Munken. »Vær barmhjærtig, gode Mand, jeg har Gigt i min Ryg!«

»Naa, saa kan du faa dem et andet Sted«, svarede Bonden og spyttede i Næverne. »Thi hvad siger vel ikke den hellige Kirkefader Avgustinus? han siger . . . 'iv!«

»Ak . . . ak! jeg har fyrretyve Daler i min Lomme«, afhrød den ulykkelige Skælm ham. »Du skal faa dem alle, naar du vil lade mig løbe.«

»Godt! Hid med dem da!«

Munken rakte ham dem skælvende og ilede bort, saa rask han kunde; men Bonden vendte tilbage til Staden, købte sit Æsel igen og havde endda saa mange Penge tilovers, at han dermed kunde klare sin Afgift.

»Men«, sagde han til Æslet, da han trak hjemad med det, »hvis du nogen Sinde falder paa at blive Munk igen, saa vanker der af Kæppen. Hører du det, hellige Fader?«

»Y—ah«, svarede Æslet sørgmodig.

Og man har heller aldrig senere hørt, at det har prøvet paa saadanne Kunster.

